

ELLENZÉK

Szerkesztőség és Kiadói Iroda: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11-09, Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29-23. Csekk-száma: 72036

ALAPITÓTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

Tunisz feladása után a tengelycsapatok szilárd védelmi rendszerbe vonultak

**Elkeseredett légi harcok a Szicíliai-csatorna fölött
Akubáni hídfőnél tovább támadnak a bolsevisták**

Olaszország az olasz birodalom kihirdetésének évfordulóját ünnepelte

„A tuniszi arcvonal északi szakaszán még mindig elkeseredett harcok folynak” — az olasz hadijelentés első mondatának ez a megfogalmazása azt mutatja, hogy Rómában éppen úgy, mint Berlinben, tisztán látják az afrikai harcok végső kimenetelét. Megállapítja az olasz hivatalos azt is, hogy a tengelycsapatok a végezettségben rendkívüli vitészséggel és szívós elszántsággal küzdenek meg minden talpalatnyi területért. Az OKW jelentése a német csapatmozdulatokat a nagy számbeli fölényrel támadó ellenfél kemény nyomásával magyarázza. A német hadijelentésnek az a mondata, amelyben a Bizertától délre fekvő verségekben több hadseregcsoportnak példás kötelezettségvállalásáról szól és megemlíti, hogy a német katonák az utolsó től tényig tartják állásaikat, arra enged következtetni, hogy von Anim csapatai végső ellenállásra rendezkedtek be. A Tunisz városában harcoló német—olasz csapatok az utcai

harcok után természetesen és a parancsnak megfelelően a városból délkeletre fekvő új állásokba vonultak vissza. Az angolszászok összpontosított támadásában igen nagy szerepet játszik a tengely ellenfelének légi ereje. Legutóbbi jelentéseink szerint a két legfontosabb tuniszi bázis feladása után a tengelycsapatok olyan szilárd, háromszög alakú védelmi rendszeri foglaltak el, hogy az időnyeréségi taktikát tovább tudják folytatni.

A kubáni hídfőnél a Szovjet tovább folytatta támadását. Az elhárító harcokban a tengelycsapatok ismét súlyos veszteségeket okoztak a Szovjetnek és sok páncéloszt szellettek. A szovjet hadvezetőség, hogy a német emberutánpótlást megnehezítse, Lisszianszktól északra és Oreltől délre is támadást kezdeményezett, amit a német csapatok, bár a bolsevisták makacsul ellenálltak, ellentámadással visszavertek.

lárden lábat és állásait eddig még minden támadással szemben ellenálltak. Dzsebel Ouzd vidékén a német és olasz erők megakadályozták egy angolszász átkarolási kísérletet, amely Zaghuan felé törekedett. A tuniszi hadsereg jelenlegi helyzetét tehát a következőkben foglalhatjuk össze:

Az angolszász csapatok első heves rohamai után sem igyekeznek a vonalaikban keletkezett lényegesen jelentékeny ürt kitölteni és az új terepet felderíteni, mert már maguk is hamarosan belátták, hogy Bizerta és Tunisz elfoglalása még nem jelent végső döntést.

A tengelycsapatok kötelekei szorosan nyomultak, kiegyenlítették a helyenként mutatkozó hiányokat.

A tengelyhatalmak légi kötelekei nem érték el az ellenséges légierő arányait. A Földközi-tengeren át haladó hajókaravánok biztosítása során a légierő szombatán 27 brit, illetve amerikai repülőgépet lőttek le.

Tunisz romhalmazzá vált

Berlinből jelenti az MTI: A német és olasz csapatok Tunisziában május 8-án folytatták elkeseredett elhárító harcukat nem csökkenő hevességgel a támadó ellenséggel szemben, jelenti a Német Távirati Iroda. Askutól és a Medjerda folyótól délre több harccsoport még mindig tartja állásait. Tovább délre az eddig Tunisz városában ellenállást kifejtett egységek délkeleti irányba kitértek és felvették az összeköttetést a jobb-szárnyal.

A súlyos, az ellenségre igen veszteségteljes utcai harcokban a város romhalmazzá vált.

A britek a Tuniszból Hammamet felé vezető úton mintegy 60 páncélos-

sal és erős gyalogos csapatokkal utóvédeinkbe ütköztek. Az ujonnan létesült állásokon támadásuk megtört, miközben 24 ellenséges páncélosok pusztult el. A nagy ivben nyugatra előreugró új főarcvonalat, mely a Tunisztól délkeletre húzódó hegyekre támaszkodik, szintén megtámadta az ellenség különböző helyeken nyugat felől és dél felől. Azonban mindezek az előretörések megakadályozták az ellenség nagy vesztesége mellett. Német és olasz vadászok a számban őket messze felülmúló ellenséggel vívott elkeseredett légiütközésekben 22 gépet lőttek le. Légvédelmi ütegeink öt brit gépet lőttek le.

A Stefani az Olasz birodalom kihirdetésének évfordulójáról és Tunisz elestéről

Rómából jelenti a Stefani: A sors zordsága úgy akarta, hogy az Olasz Birodalom kihirdetésének évfordulójára egybeesnek Bizerta és Tunisz elestével. Egy, az olaszok kevésbé erős nép hallgatna az évfordulóról, nehogy drámai jellege szembetűnjön. Az olasz nép azonban büszkén felfogadja városait. Ugyanezzel a büszke főtartással fogadta a régi Róma győztesen legyőzött tábornokait, mert bizonyos volt benne, hogy Róma és népének nagysága nem vesztett el. Az olasz nép a birodalom napján dombjaira kitűzte az olasz birodalmi akarat zászlaját, hogy azt meglássa az egész világ. Vissza Libiába, Eritreába, Szomáliába és Etiópiába! — ez az olasz faj fogadlma. A gyarmatosítás terén Olaszországot megilleti a nagy polgári és emberi szó és ezt ki is fogja mondani. Háromezer esztendő történelme feljogosítja az olasz népet, hogy higgyen magában és nagy rendeltetésben.

RÓMA, május 10. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Az egész olasz nép büszkén ülte meg vasárnap a hadsereg és a gyarmatbirodalom napját. A fasiszta párt ki-jelölt szónokai „Olaszország és Afrika” címmel mondtak beszédeket. A hadsereg és a birodalom napja alkalmából a

„Principe di Piemonte” kaszánya udvarán a király és császár részvételével katonai kitüntetések osztottak ki. Egy tábornok sorra szólította a csatamezőn elesett tiszteket és katonákat és a hozzátartozók a király elé járultak, hogy átvegyék a kitüntetések. Az uralkodó bárátságosan elbeszélgetett mindenükkel. A megható szertartás során a király az elesettek hozzátartozóinak 10 arany, 13 ezüst és 5 bronz katonai érdeméremet osztott ki post humus alapon, az életben levő tiszteknek és katonáknak pedig 3 ezüst és 13 bronz érdeméremet, valamint több hadi keresztet.

HITLER VÁLASZA A KÖRMÁNYZÓ TÁVIRATÁRA

BUDAPEST, május 10. (MTI.) A Körmányzó Ur Főméltósága a május 1-i német nemzeti ünnep alkalmából Hitler Adolf vezér és kancellárnak üdvözlő táviratot küldött, amelyre a vezér és kancellár a következő távirattal válaszolt:

Szemből köszönöm Főméltóságának a német nép nemzeti ünnepe alkalmából saját nevében, valamint a magyar nép nevében kifejezésre juttatott baráti jókívánságokat. Köszönetem nyilvánításával egyidejűleg szívből kívánok a velünk fegyverbarátságban élő baráti magyar népnek boldog jövőt és jó egészséget Főméltóságának.

HITLER ADOLF

A tengelycsapatok a parancsnak megfelelően visszavonultak Tunisz városából is

Berlinből jelenti az MTI: A kubáni hídfőnél az ellenség folytatta támadásait. Az elhárító harcban csapataink megint súlyos veszteségeket okoztak a Szovjetnek és sok páncéloszt szellettek. Lisszianszktól északra és Oreltől délre az ellenséget — bár makacsul ellenállt — ellentámadással visszavertük. A légihaderő Kubán vidékén nagy erővel támogatja a hadsereg harcát és éjjel-nappal folytatja az ellenséges vasúti forgalom elleni áradásokat. A szombati napon hat gépünk elvesztése mellett 72 szovjet repülőgépet semmisítettünk meg. A Fekete-tengeren könnyű német haderők egy biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek összesen 1800 tonnányi négy kisebb ha-

jót. Bár az ellenséges parti ütegek hevesen tüzeltek, saját egységeink nem szenvedtek veszteségeket, vagy rongálást.

Tuniszból a német—olasz csapatok szombatán is hősies ellenállást tanúsítottak a minden oldalról nagy számbeli fölényben levő erőkkel támadó ellenséggel szemben. A Bizertától délre fekvő térségben több harccsoport példás kötelezettségvállalással az utolsó töltényig tartja állásait. Tuniszból harcoló csapataink utcai harcok után a kapott parancsnak megfelelően visszavonultak a városból délkeletre fekvő állásokba. Az új állások ellen irányított erős ellenséges támadások megakadályozták a német és olasz védők elszánt ellenállását.

Az olasz nép férfias sajnálkozással fogadta Tunisz és Bizerta elestét

Rómából jelenti az MTI: A Stefani-iroda írja: Tunisz és Bizerta elestét hivatalosan minden kétséglel nélkül közölték az olasz nyilvánossággal. Újabb jele ez az olasz érettség elismerésének. Az olasz vezető-tényezők ismerik az olasz népet hadvezetőséget és nem titkolniak előtte semmit sem. Az eseményt az

olasz nép férfias sajnálkozással fogadta, amelybe belevegyült a fájdalom az elesett hősök véráldozatáért. Az angolszász siker nem ingatta meg az olasz nép törhetetlen hitét a végső győzelemben. Nem is tartják az olasz-német fegyverek vereségének, mert ismerik az ellenfél rettenő tulerejét.

Interinf. jelentés: Bizerta és Tunisz elfoglalása nem jelent végső döntést

Berlinből jelenti az Interinf: Az Afrikában harcoló német és olasz csapatok a tuniszi harctér valamennyi szakaszán példás hősiességgel folytatták a küzdelmet az ellenség nyomaszó tulajdajával szemben.

Kétségtelen, hogy az angolszász csapatok több helyen mélyen betörték a tengelyhatalmak állásait és így jutottak el Tunisz és Bizertáig, de a tengelyhatalmak csapatainak átkarolása, amire elsősorban törekedtek, nem sikerült.

A tengelyhatalmak hátvéd és biztosító csoportjának szinte emberfeletti erőfeszítés közepette sikerült a visszavonulást úgy intézni, hogy a tengelycsapatok zöme egy új arcvonalat tudott kialakítani. Ez

az új vonal háromszög formájában vonul végig az északkeleti partvidéktől nyugati irányban a Dzsebel Zaghuan magaslati vidékéig és onnan a 8. brit hadsereggel szembenálló vonalon az Entidaville menti partvidékig. Ez a legszívósabb ellenállásra alkalmas háromszög előretolt sündisznóállásaival mintegy hullámterő a nyugatról jövő roham ellen. Ezt az angolszász csapatok szombatán elszenvedett érzékeny veszteségeikből is megállapíthaták. Tebóurba vidékén is egy német—olasz harccsoport száll szembe jólkiépzett hegyi állásaiból a brit és francia csapatokkal.

A tuniszi fensík keleti szegélyén a tengelyhatalmak csapatrészeit vetették szí-

RENDELET A FÜZFÁKÉREG KITERMELESERŐL ÉS FORGALOMBAHOZATALARÓL

A Budapesti Közlöny szombati számában jelent meg az iparügyi miniszter rendelete a füzfaékereg kitermeléséről és forgalmának szabályozása tárgyában. A rendelet szerint az 1942. szeptember 1-től 1943. június 30-ig kitermelt füzfaék négy cm-nél vastagabb átmérőjű részéről a birtokos köteles a kérget lehántolni, mégpedig a rendelet hatálybalépése előtt kitermelt füzfáról 1943. május 25-ig, az ezután kitermelt füzfáról pedig 1943. július 15-ig. Azok, akiknek a hántolási kötelezettség alá eső füzfából négy ürméternél több van birtokukban, illetőleg akik 1943. június 30-ig az említett füzfából négy ürméternél többet termelnek ki, kötelesek a magyar bőrpári nyersanyagbeszerző és elosztó rt.-hez a rendelet szerint bejelentést tenni. (MTI.)

TILOS A BE NEM ÉRETT GABONÁT LEKASZÁLNI

A közellátási hivatal felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a be nem érett gabona takarmányozásra való felhasználásának tilalma tárgyában kiadott rendelet, amely szerint a be nem érett zöld búzát, rozst, kétszerest lekaszálni, vagy bármely más módon a földtől elválasztani, vagy legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad, ma is érvényben van. Ugyancsak hatályban van a be nem érett zab takarmányozásra való felhasználásának elutasítása tárgyában kiadott minisztériumi rendelet is, amely szerint a be nem érett zöld zabot lekaszálni, vagy bármely módon a földtől elválasztani, sem levágot állapothoz, sem legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad. (MTI.)

KÖTELEZŐ ÓVINTÉZKEDESEK A KUKORICAMOLY ELLEN. A földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdaságközönség figyelmét arra, hogy a törvényes rendelkezések értelmében a kukoricamoly telelőhernyójának irtása céljából a múltévi termésből származó kukorica koróját, csomáját, csutkjait és tuskóit, a megszártásra eltett csalamádét, cirokszárat és cirokszált május 15-ig fel kell használni, vagy úgy kell elraktározni (elvermelni), hogy a kukoricamoly pilléje abból ki ne repülhessen és az új kukoricacvetést be ne fertőzze. Ezért kerítés, tetőfedés vagy csőszkunyhók építésére is csak egy évnél régebbi kukoricaszárat, cirokkorot szabad felhasználni. E rendelkezések gondos végrehajtását ellenőrzik és ahol mulasztást észlelnek, a kihágási eljárást haladéktalanul megindítják.

Ünnepélyes keretek között kiosztották a kolozsvári Tűzharcos Szövetség tiszteletbeli elnökeinek díszokleveleit

Tisz. ujjó közgyűlést tartottak a tűzharcosok

Kolozsvár, május 10. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg II. évi rendes közgyűlést a vármegyeháza dísztermében a Magyar Tűzharcos Szövetség kolozsvári fősportja Szász Ferenc dr. alispán e'nökletével.

A közgyűlés a Magyar Hírszkegy-gyel kezdődött, amelyet a MÁV Összhang-kitűnő dal-kara énekelt. Utána Szász Ferenc dr. alispán, a szövetség elnöke tartott megnyitót.

— Minél tovább tart ez a háború — mondotta —, annál inkább nyilvánvalóvá válik, hogy milyen nagy jelentősége van a belső arcvonalnak. — Utalt aztán arra, hogy a magyar tűzharcosok tudják legjobban, hogy mi történt 1918-ban. Le nem győzött hadseregek állottak arcvonalunkon, de be'ül a mögöttes országrészt tilkos fércék rágták. Ennek tulajdonítható, hogy a hadsereg egyik napról a másikra összeomlott. De a magyar tölgy azóta megfiatalodott. Fája kivi' és belül teljesen ép. A két arcvonalnak, a külsőnek és belsőnek testvéri összekapcsolódása biztosítja annak a szebb és boldogabb jövőnek, amiről az első és mostani világháborúban is annyi bajtársunk vesztett el. Ezeknek a hőseknek emléke és szelleme ad erőt a további harchoz.

Ezután üdvözölte az e'nök a közgyűlésen vendégként megjelenő lovag Kemski Lénárdot, a Központ kiküldöttjét, valamint a tiszteletbeli elnököket, a vendégeket és a bajtársakat, majd a közgyűlést megnyitotta.

Az elnöki megnyitót után lovag Kemski Lénárd, a Központ kiküldöttje köszöntötte a közgyűlést s to'másolta a Központ üdvözlését. Ezután bejelentette, hogy a kolozsvári fősport könyveit átvizsgálva, mindent rendben talál, majd megállapította, hogy a kolozsvári Tűzharcos Szövetség eddig fennállása alatt hasznos, értékes és szép munkát végzett. A központi kiküldött beszéde után Lécfa'vi Sipos Bé' ellenőr mondotta el a tiktári beszámolóját, amelyben vázolta a szövetség múltévi munkáját s ismerte a szövetség keretében végbe ment eseményeket. Utána Lengyel Al'bert pénztárnok ismertette a pénztári jelentését, majd elhangzott a számvizsgáló bizottság jelentése. Ezután a MÁV Összhang dalkara sikeres ének-számokat adott elő, majd Szász Ferenc dr. e'nök ünnepélyesen kiosztotta a tiszteletbeli elnökök díszokleveleit.

Díszoklevelet kaptak az a'ább felsorolt tisz-

Külpolitikai figyelőkben ismételt, hangsúlyoztuk az északafrikai front sajátosságait, jellegét és szinte minden alkalommal rámutattunk a tunéziai hadszíntér tarthatatlanságára. Tarthatatlannak mondtuk az északafrikai hadszíntér utolsó tengelybázisát azért, mert az angol-amerikaiak és az őket támogató francia és más nemzetiségű szövetséges csapatok aránytalan számbeli és hadianyagbeli fölénye a hidegen itélőnek azt a tényt tolmácsolta, hogy a kisebb számú és kedvezőtlen stratégiai helyzetű rendelkező tengelycsapatok nem tudnak tartósabban ellenállani a minden oldalról támadó ellenségnek. Többször rámutattunk arra is, hogy a harcok menetét főképp az angol légi erő fölénye befolyásolja és a Sziáiai-csatornában állandóan őrszolgálatot teljesítő angol flottaegységek megakadályozzák a Tunisz és Bizerta kikötőkbe irányuló tengely-utánpótlást.

Ha a tunéziai harcok utolsó fejezetét részekre akarjuk bontani, megállapíthatjuk, hogy az angolok ütemes támadási taktikát használtak. Ez alatt a kifejezés alatt értjük azt, hogy a három részre tagolódó angolszász inváziós hadsereg — mégpedig a Montgomery parancsnoksága alatt álló 8. brit, a Patton amerikai altábornagy vezetésével harcoló 5. amerikai és az Anderson brit tábornok vezényszavaira hallgató 1. angol hadsereg felváltva a legerélyesebb nyomást fejtette ki a tengelycsapatok hadállásaira és ezzel lehetővé tette, hogy a német és az olasz csapatok pihenéshez juszanak, illetve, hogy a vonalakba történt betöréseket eredményesen kigazítsák. A német hadvezetőség már napok óta várta a három angol hadsereg összpontosított támadását. A várt offenzíva csúszott, következett be és rendkívül heves küzdelmek után az első két nap összecsapásai arra vezettek, hogy a tengely-hadvezetőség feladta Bizertát, Tuniszban pedig a tengelycsapatok utcai harcra rendezkedtek át. Hogy minél nagyobb angolszász erőket kössenek le, von Arnim mintegy három ladorozmányi tengelykatonaságnak azt a parancsot adta, hogy Bizertától délkeletre — észak-nyugati irányban — tartsák fenn és kössék le az ellenfél erőinek egy részét. Mint a legújabb német hadjelentés mondja, szombat délután este a tuniszi arcai harcok is véget értek és a védők a várostól délkeletre húzódtak vissza, ahol ismétan védekeznek a rohamozó ellenfél szemben. A német hadjelentés tudat adta azt is, hogy a déli arcvonalon Montgomery is lezárta a betöréskísérletét, bevezette az erős támadásokat intézett a Bou Fichatól északra fekvő tengelyállások ellen.

A tuniszi küzdelem még nem ért véget, a

harcok szinte felülmúlhatatlan heveséggel tovább dühnek. A német és olasz sajtó kiemeli, hogy a tuniszi térségnek a háború végső kiemelésében nincs túlságos jelentősége és az északafrikai harcok közeledő befejezése a tengely hadvezetőségét az előbbi céljaiban nem befolyásolja. A Wilhelmstrassén azt mondják, hogy az északafrikai katonai fejleményekkel kapcsolatban egy politikai kérdés lett időszerű. Ez így hangzik: Az északafrikai események semmiképpen sem érintik a győzelmet. Az északafrikai legújabb fejlemények semmit sem változtatnak azon, hogy a háború a tengely szempontjából győzelmesen végződik.

Gayda a Giornale d'Italia-ban a vasárnapi afrikai olasz birodalom, az olasz hadsereg és a külföldi olaszok együttes ünnepe alkalmával „Olaszország és Afrika” címmel vezércikket írt s a többi között a következőket mondja: „Olaszországot nem lehet tartósan kiszorítani Afrikából, mert Afrikának szüksége van Olaszországra, Olaszországnak pedig afrikai területekre, ahová levezetheti népfellegét. Olaszország vissza fog térni Afrikába, mint ahogy az inga is visszatér egyensúlyi helyzetbe. Az Afrikába való visszatérés azonban meg kell nyerni a háborút” — fejezi be vezércikkét az ismert olasz külpolitikai közíró.

Otto von Heydebreck, a Magyarország berlini külpolitikai szerkesztője arról értesíti lapját, hogy Berlinben a sajtómagyarázatokból kitűnik, hogy illetékes német körökben a legújabb nagy angolszász támadó hadműveletek eredményeiről már olyan értelemben beszélnek, mintha a kockát már elvetették volna és a tuniszi hídfő elvesztésével az egész afrikai hadjárat befejeződött volna. A sajtó-harcok az eddigi afrikai ellenállásról mint hadászati időnyereségről emlékeznek meg. Határozottan kijelentik, hogy ha a szövetségeseknek sikerül is egyik céljukat elérniük, ez a végső eredmény mit sem változtat. Megállapítják, hogy Tunisz elvesztése fájdalmas fejezte a háború eseményeinek, de mindenki tudja, hogy a háború áldozatot is követel. A Berliner Börsenzeitung így ír: Már elejétől fogva nem tagadták, hogy a nagy fölényben lévő brit és amerikai csapatok elérhetik északafrikai céljukat. A tuniszi helyzet fájdalmas, de a háború törvényei kemények. Olasz vonatkozásban a Völkischer Beobachter a következőképpen emlékezik meg az északafrikai helyzetről: Ha Olaszország most el is veszítette afrikai birtokait, ha végéhez közeledik is a tuniszi küzdelem, mindez nem tüntetheti el annak a fejlődésnek nagy vonalait, amely erre a világháborúra vezetett.

A Duce hebizonyította, milyen csatlakoztatlan érke van a háború történelmi jelentőségei iránt. A harc eredményét a sikerek összessége dönti el, ez pedig függvénye a nemzetek lelki átütő erejének és győzelmi elszántságának. A lap kiemeli Mussolini szerdán tartott beszédét, amelyben az olasz miniszterelnök kijelenti, hogy az olasz nép a mérleg serpenyőjébe tudja vetni harci elszántságát és a küzdeniakarás olyan mértékben növekszik, amilyen mértékben Olaszország egyre jobban az arcvonalba kerül.

A svájci sajtó arról ír, hogy versenyfutás volt az angolszász és a szovjetsapatok között a hídfőállások elleni harcokban. A versenyt a britek és az amerikaiak nyerték meg a tunéziai tengelyellenállás megtörésével, a Pravda azonban azzal vigasztalja a Szovjet közvéleményt, hogy az angol-amerikaiak csak mellészéssel győztek, mert Maslennikov szovjet tábornok kubán-hídfői offenzívája is a legjobb reményekkel kecsegteti a szövetséges világ népeit. A német hadjelentések és a harctéri közlemények rácsófolnak a moszkvai hivatalos lap állításaira. A német hadjelentés megállapítja, hogy a Szovjet támadásait a kubáni hídfő további szakaszaira is kiterjesztette. A német csapatok azonban heves közeli harcokban és ellentámadásokban visszaverték a támadó szovjet erőket. A bázei Nazion Zeitung berlini magántudósítója jelenti, hogy a bolsevisták rendkívül elkeseredett támadása a kubáni hídfő ellen szakadatlanul tart. A Szovjet ezen a szakaszon — amint már német részről is közölték — kitűnően felszerelt elit csapatokat vet küzdelembe. Egy berlini katonai szövegű tájékoztató arra, hogy a szovjetsapatok fő támadása a Krimszkajtól nyugatra lévő új német állások ellen irányul, mert a Szovjet téves következtetéssel a németek által végrehajtott arcvonalakigazításból nyilván sikert remélt elérni. Német katonai körök arra számítanak, hogy a legközelebbi napokban folytatódik a Szovjet támadó erőfeszítése.

A Hamburger Fremdenblatt hangoztatja, hogy a kubáni hídfő komoly fenyegetés a Szovjetre nézve és a szovjet hadvezetőség éppen ezt a hátrányt igyekszik kiküszöbölni, a tulajdonképpeni nagy támadás előtt — amint azt a hamburgi lap szövegezt írja —, ami azonban, mint az eddigi harcok mutatják, nem megy könnyen. A kubáni hídfőt erődítményhez hasonló állásnak kell tekinteni, amelynek igen nagy elhárító ereje van.

NAGY JÓZSEF.

teletbeli elnökök: dr. Vékás Lajos az ifjúábla elnöke, dálnoki Gaál Elemér nyug. alispán, Baatz Jenő és Bányai Ká'mán nyug. vezérőrnagyok, valamint Medgyessy József nyug. alvez. Szász Ferenc dr. a díszokleveleket rövid üdvözlő szavak kíséretében adta át a tiszteletbeli elnököknek, mire azok melegehangú köszönettel válaszoltak. Utána a törzsszázad mintegy 50 kitüntetett bajtársának átadta az e'nök a kivonulási érteket, majd ennek megtörténte után Botos János társelnök üdvözölte a díszokleveles tiszteletbeli elnököket és a kitüntetett bajtársakat. Üdvözlő beszédében meghatón szép visszajáratást vetett a tűzharcos mozgalom múltjára s szót arról az időről, amikor Erdély idegen uralom alatt szenvedett, de az erdélyi magyarság az ő édes anyaságát sohasem felejtette el. A magyar katonabajtársi mozgalom már a megszállás éveiben is élt, a mozgalom már akkor lappangott s elsősorban azokat a férfiakat kell ünnepelni, akik a megszállás nehéz éve alatt a katonas hitet, hősiességet és okosságát képviselték s a magyar eszmét ápolták. Ennek a gondolatnak jegyében üdvözölte dr. Vékás Lajos ifjúábla elnökkel élén a díszokleveles tiszteletbeli elnököket és a kitüntetett bajtársakat.

A társelnök üdvözlő szavai után a MÁV Összhang zenekara játszott néhány dalt, majd megtörténtek a választások. A tisztikar a régi maradt, míg a számvizsgáló bizottságba beválasztották vitéz Bányai Bélát, vitéz Kovács Jánost és Málnassy Eleket, póttagok lettek: Konrád Viktor és Tóth István. Új választmányi tagokká választották Orbán Jánost, Kili Józsefet és Vigh Istvánt, póttagokká pedig Venczel Gézát, Szöllőssy Jánost és Kiss Józsefet. A választások után a MÁV Összhang zenekara e'játszotta a Himnusz s a közgyűlést ezzel végezték.

A közgyűlés végeztével díszszemle volt a vármegyeháza előtt. A tűzharcosok fegyverrel pompás törzsszázada impozáns, szép díszmenetben vonult el a vezetők előtt a MÁV Összhang zenekarának indulójára.

Közgyűlést tartott a Wesselényi Lövészegyesület

Br. Atzél Edével az élén újabb három évre megválasztották a régi vezetőséget

KOLOZSVÁR, május 10. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést Honvéd-utcai fedett-lőtér otthonában a Wesselényi Lövészegyesület. A közgyűlésen megjelent a IX. Erdélyi Lövészkerület részéről vitéz Valtay Ferenc ezredes, főlövész-mesterhelyettes, valamint vendégként lejöttek Budapestről dr. Levits minisztériumi tiktári és Szemrédy József.

A Hírszkegy után báró Atzél Ede főlövész-mester mondotta el a megnyitó beszédét. Vázolta az idők koniyltságát és a lövészmozgalom fontos feladatait, majd behatóan ismertette az egyesület célkitűzéseit. A nagy lelkesedéssel fogadott megnyitó beszéd után Kardos Zoltán mondotta el a főtitkári és pénztári beszámolóját. Részletesen ismerte a egyesület pénzügyi helyzetét, ismerte a vagyonszaporodásról, s a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az 1941. évről áthozott 7.000 pengős vagyon, az 1943-as évben

már 41.500 pengőre emelkedett, amelyet az egyesület fegyverkészletbe állatállományba, gépkocsikba és lőtérberendezésbe fektetett. Beszámolt ezután a tiktári és pénztári jelentés az országos lövészgyűjtési akció eredményéről, mely szerint az elmúlt évben 228.164 pengőt gyűjtött az egyesület. Ebből fegyverek, célzófőpisztolyok, s gépkocsik vásárlására az egyesület 46.182 pengőt használt fel, míg a fennmaradó összeget további felhasználás céljából átadta a IX. Erdélyi Lövészkerület vezetésének. A továbbiakban bejelentette a tiktári jelentés, hogy vitéz Tárczay Ferenc dr. miniszteri tanácsos legutóbbi kolozsvári látogatása alkalmával 15.000 pengőt utalt ki az egyesület lőtérépítési céljaira.

A főtitkári és pénztári jelentés után Orbay Erzsébet, a sajtó és a propaganda osztály vezetője mondotta el a mozgalmi beszámolóját. Vázolta a Wesselényi Lövészegyesület hatalmas szervező és propaganda működését, so-

rozatos utazásait Kolozsmegye és egész Erdély területén, s mindenütt az új magyar eredet hirdetve. Beszámolt az egyesület egész télen át rendezett propaganda-teáiról, ahol

nem a szórakozáson volt a hangsúly, hanem zenében és táncban egyaránt az új népi Magyarország építésének gondolata és vágya érvényesült, s ahol teljesen megvalósult az új Magyarország társadalmi egybeformása, osztálykülönbségmentes együvértóztása.

Beszélt ezután az egyesület sajtókiadványairól, mely az ország minden részébe eljutott és lehetővé tette a lövészmozgalom egyöntetű munkáját. A mozgalmi beszámoló után a versenyszámoló következett, amelyből az egyeztető alatt elért hatalmas sportfejlődés bontakozott ki. Ezen a téren is komoly eredményeket ért el az egyesület országos viszonylatban.

A sportbeszámoló után megtörtént az új tisztikar választása. A közgyűlés

újabb három esztendőre egyhangulag a régi vezetőket választotta meg, élükön Atzél Ede báró főlövész-mesterrel, s csak egyes munkáágakban történtek kibővítések.

Az év folyamán alakult alosztályok, kolozsvári földeszek, délelőcei menekültek megyénként tagozódó csoportjainak s más csoportoknak vezetőit is beválasztották a tisztikarba.

Az egyhangú választás után báró Atzél Ede főlövész-mester lelkeshangú záróbeszéde következett, majd a Himnusz eléneklésével ért véget a közgyűlés, hogy újra nekiinduljon egy új munkás-esztendőnek.

**Tűzbiztos, száraz,
5-10 vagon áru
tárolására alkalmas
raktárhelyiséget
keresünk. Ajánlatokat:
„Iparvállalat” címen a
kiadóhivatalba kérünk.**

A görög partizánok is garázdálkodnak

Athénből jelenti az Interinf.: A görög belügyminisztérium hivatalos jegyzéket tett közzé. Ebben többszáz olyan személy nevét sorolja fel, kiket a kommunista bandák a távoli hegyvidékeken kegyetlen módon meggyilkoltak le. Az első, a pénteki lapokban közzétett jegyzék 100-nál több görög csendőrtiszt és kőzkatona nevét tartalmazza. A következő jegyzék, amely a szombati lapokban látható napvilágot, azoknak az orvosoknak, papoknak és községi előjáróknak a nevét tartalmazza, akiket a kommunista gyilkosok kisebb városokból és falvakból tüntettek el, illetve gyilkoltak le. A görög nép felháborodással vette tudomásul a kommunista banditák kegyetlenkedéseit.

Állandó orvosi műszaki szolgálatával NYERGES IMRE

orvosi műszertára minden idevágó kérdésben az orvos urak rendelkezésére áll. — Orvosi felszerelésének hányait szakemberként pótolja, beszerzi, felszerelésének feleslegét előnyösen értékesíti, közvetlenül.

Bővebbet megkeresésre levélben. Cím: Kolozsvár, Jókai-u'ca 4. szám.

„Az erdélyi szellem mindennekfelett magyar szellem!”

— mondotta székfoglaló beszédében Szakáts Zoltán felsőházi tag, az Erdélyi Párt udvarhelymegyei tagozatának új elnöke — Az oszthatatlan magyar egység mellett tett hivatást az Erdélyi Párt székelőudvarhelyi nagygyűlése

SZÉKELYUDVARHELY, május 10. Az Erdélyi Párt udvarhelymegyei tagozata vasárnap tartotta nagygyűlését a székelőudvarhelyi városháza dísztermében. A nagygyűlésen igen nagy számban jelentek meg a székelő vármegyék kiküldöttei. A gyűlés tárgya vitéz Bíró István felsőházi tag, megyei elnök lemondása következtében megüresedett elnöki tisztség betöltése volt. A nagygyűlésen, amely délután 11 órakor kezdődött, Páll Dénes felsőházi tag, vármegyei alelnök elnököl. Dr. Kolombán József felsőházi tag, országos alelnök kimentette gróf Teleki Béla országos elnököt, aki rendkívül fontos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg. Tolmácsolta ezután az országos elnökség és a négy székelő vármegye üdvözlését. Kolombán József dr. felszólalása után Nagy Ferenc vármegyei titkár beszámolt a tagozat kétévi működéséről. Kiemelte, hogy

a párt az EMGE és a hatóságok támogatása által mindenben kiváló eredményeket ért el.

„Az Erdélyi Párt hivatása, hogy egységével példát mutasson minden magyarnak!”

A titkári beszámoló után dr. Bálint József országgyűlési képviselő szólalt fel. Jellemzte a magyarság keresztény és európai küldetését. Hangoztatta, hogy a kereszténységnek olyan mértékben kell minden egyes magyarban a nagy világosság közepette érvényt szereznie, hogy kezében a munka istentiszteleté kristályosodjék.

Kijelentette, hogy az Erdélyi Pártnak az a hivatása, hogy egységével példát mutasson minden magyarnak. Nem engedjük, hogy politikai lovagok szétbontsák életünket. Ezután a jövő kérdéseiről beszélt és idézett Tamási Áron legutóbbi cikkéből, hogy nem azt kell találgatni, hogy ebben a háborúban ki győz, hanem

minden erővel akarni kell a győzelmet. Ehhez tartja magát az Erdélyi Párt, mert célja, hogy

az erdélyi magyarság multbeli egységét megőrizze és azt maradéktalanul állítsa az ország szolgálatába.

Magyarországot magyarok vezessék és Magyarországon magyar legyen az ur.

„A kritika segítsen és ne romboljon!”

Ezután hálátelt szavakkal emlékezett meg a Kormányzó bölcs országvezetéséről. A gyűlés résztvevői felállva, hosszasan ünnepelték a Kormányzó Urat.

— Aki mást akar, mint a Kormányzó Urat az élen, az államvezetés, annak velünk, székelőkkel gyűlik meg a baja — mondotta. Az Erdélyi Párt támogatja a kormányt, mert nem akar hálátlan lenni. A magyar honvédség keményen küzd a harc téren és sok áldozatot hoz a magyarság jövőjének érdekében. Ennek a honvédségnek vezére vitéz nagybányai Horthy Miklós. Amely kormánnyal szemben ő bizalommal viseltetik, azzal szemben mi is teljes bizalommal vagyunk. Az Erdélyi Párt azonban a hagyományokhoz hűven hű akar lenni a magyarság legszébb eszményéhez, az őszinteséghez, ezért megmondja véleményét, de úgy, hogy ez a kritika segítsen és ne romboljon.

Dr. Csipak Lajos beszéde

Dr. Csipak Lajos kanonok, országgyűlési képviselő mondott beszédet ezután. Tolmácsolta Csik vármegye üdvözlését és kifejtette, hogy

az Erdélyi Párt képviselői nem hasonlíthatók a mult politikusaikhoz, nem óhajtanak az úgynevezett napi politi-

zálásban résztvenni.

Nem vállalnak közösséget azokkal, akik pártszempontokkal igyekeznek megbontani a magyarság egységét. Beszéde további részében kihangsúlyozta a művelődéspolitikai felbecsülhetetlen fontosságát.

Szakáts Zoltán felsőházi tagot választották az Udvarhely-megyei tagozat új elnökévé

Dr. Páll Dénes felsőházi tag, vármegyei alelnök mondott ezután köszönetet a felszólalásokért, majd bejelentette, hogy vitéz Bíró István felsőházi tag, megyei elnök részben távoli lakhelye, részben nagy elfoglaltsága miatt lemondott a

„Az Erdélyi Párt példát mutat az országnak”

— A magyar honvédség — mondotta — súlyos áldozatokat hozott, de azok nem voltak hiábavalók. A katyni tömegsírok figyelmeztetnek arra, hogy mi várnánk a bolsevizmus győzelménél. Ezért a belpolitikát alá kell vetni külpolitikánk célkitűzésének.

Az Erdélyi Pártra nemcsak Erdélynek,

„Az erdélyiség annyit jelent, mint veszélyesen élni és magyarnak megmaradni”

Ezután dr. Mikó Imre országgyűlési képviselő tartott beszédet.

— Az erdélyiség annyit jelent, mint veszélyesen élni s magyarnak megmaradni — mondotta dr. Mikó Imre. — Az Erdélyi Párt ezért feladatának tekinti, hogy a székelység, amely legszaporább törzse a magyarságnak, ne csak dúlás esetén adjon harcosokat, hanem vegye ki részét akkor is, amikor jólétéről és bőségről van szó. Mikó Imre ezután a napirenden levő

Az új elnök székfoglalója

Szakáts Zoltán elnök megindult szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért és biztosította a gyűlést arról, hogy a párttagozatot Udvarhelymegye nagyfiainak szellemében akaria vezetni. Hangsúlyozta, hogy

az Erdélyi Párt azoknak a munkáját folytatta, akik megtartói voltak a huszonkét éves kisebbségi sorsban és a magyarságnak. Ezért elsősorban nem politikai párt, hanem az egész magyarságnak szervezete. Feladata, hogy a multban kitermelt szellemet átadja az egész magyarságnak. Azt a szellemet, amelyet általában erdélyi szellemnek nevezünk, de amely mindennekfelett magyar szellem.

Elnöki programom — mondotta Szakáts Zoltán felsőházi tag — a munka, az áldozat és az ember megbecsülése. (Óriási taps és éljenzés). Nem ismerem társadalmi és felfogásbeli különbséget, kétféle mértékkel mérek csak: a magyar nemzeti érzéssel és a becsülettel. (Nagy taps). A keresztény megbocsátás híve vagyok, de nem bocsátok meg a renegátoknak. Azoknak, akik elhagytak bennünket a huszonkét év alatt és ma állásokba akarnak jutni és állásokba jutottak és onnan akarnak nekünk tanácsokat adni. (Percekig tartó tomboló éljenzés és taps). Szakáts Zoltán elnök ezután kifejtette, hogy a magyarság mérhetetlen véréldozatokat hozott egész Európa érdekében ezért a földért és éppen ezért joga van hozzá.

Elnöki székfoglaló beszéde után Szakáts Zoltán elnök bejelentette, hogy a párt megyei alelnöki tisztsége Kovács Lázár kovácsmester kilépésével megüresedett és ezért Csiky Albert nyomdász, fel-

párttagozati elnökségről. Bejelentette, hogy

a párttagozat vezetőségének véleménye alapján Szakáts Zoltán felsőházi tagot, az EMGE kirendeltségének vezetőjét, a párttagozat főtitkárát ajánlja az elnöki szék betöltésére.

A nagygyűlés tudomásul vette vitéz Bíró István lemondását és

egyhangú lelkesedéssel választotta meg elnöké Szakáts Zoltánt, aki ünnepélyes külsőségek között foglalta el az elnöki széket.

A párt központi vezetősége részéről Páll Dénes felsőházi tag, vármegyei alelnök üdvözlötte az új elnököt. Beszédében foglalkozott a háborús kérdésekről.

hanem az egész országnak szüksége van, mert a párt a népi és szociális szellem érvényesüléséért, a felekezeti békeért, a felekezeti iskolák, az igazi értékek érvényesüléséért, a társadalmi választások lebontásáért küzd.

Egységével példát mutat az egész országnak.

székelyföldi kérdésekről beszélt, így a villamosítás, a székelyföldi vasut és a telepítés kérdéseiről, majd az újonnan megválasztott elnökhöz fordulva azt a kívánságát fejezte ki, hogy öt Udvarhely-megye három nagy szülöttének szelleme vezesse működésében. Vezesse őt a Lengyelfaluban született Orbán Balázs népszerűtete, a ruganfalvi Bartha Miklós szociális lelkiismerete és a szombatfalvi származású Ugron Gábornak a magyar függetlenség és szabadság utáni rajongása.

sőházi tagot ajánlja az alelnöki tisztség betöltésére. Az elnök javaslatát a gyűlés egyhangúan elfogadta. Az intézőbizottság ezután kiegészítette a megyei intézőbizottságot, majd sor került az egyes javaslatokra és hozzászólásokra.

Dr. Gyarmathy Dező és Dáné Zsigmond felszólalásukban bizalmukról biztosították az új elnököt. Kővári Jakab unitárius lelkész terjesztett elő kéréseket ezután a közellátással kapcsolatban, amelyekre Szakáts Zoltán elnök kijelentette, hogy az Erdélyi Párt udvarhelymegyei tagozata minden egyes közelítési kérdést alaposan megvizsgál és az orvoslásuk iránti javaslatokat az illetékes hatóságok elé terjeszti. Benkő József felszólalása után Kelemen István unitárius esperes a keleti arcvonalon hősihalált halt honvédek emlékére emlékezett meg. A gyűlés egy perces néma felállással hódolt a magyar hősök emlékének. A gyűlés ezután Szakáts Zoltán elnök zárószavaival és a Himnusz elénekzésével ért véget. A gyűlés után összeült az intéző bizottság, amely kiegészítette az elnöki tanácsot. Az elnöki tanács tagjait Ekárt Andor unitárius lelkész, Szász Dénes, Szabó István, ifj. Benkő József kigazdákát és dr. Dávid Gyula ref. lelkészt választották meg. Ezzel a kb. 600 résztvevő jelenlétében lezajlott vármegyei Erdélyi Párti gyűlés végetért.

KINEVEZÉSEK. Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter a földbirtokrendezési szolgálati személyzet műszaki létszámában Jakobenszky Lajos és Griger György kolozsvári lakosokat ideiglenes minőségű, II. osztályú műszaki tisztá a XI. fizetési osztályba kinevezte.

UJRA KELL VETNI AZ ELPUSZTULT CUKORRÉPAÜLTETVÉNYT

A hivatalos lap május 9-i száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely az időjárás viszonyosságai következtében elpusztult cukorrépaültetvények utánvetését rendelte el. A rendelet kimondja, hogy az a gazdálkodó, aki a fennálló törvényes rendelkezések értelmében 1943-ban cukorgyár, vagy szeszgyár részére köteles termelni, abban az esetben, ha a cukorrépa akár elemi kár folytán, akár valamilyen más okból részben, vagy egészben elpusztult, köteles 1943. május 25-ig a kötelezően előírt terület utólag cukorrépa-maggal újólag bevetni. (MTI.)

Az ONCsA 80 házát épített Pécsen

Pécs, május 10. Pécs városa, amely eddig legtöbbet tett a sokgyermekes munkácsi adók egészséges lakáshoz juttatása érdekében, a pécsi szociális gondolat 10. éves jubileumát használta fel az új 800 lakásos munkás lakótelep első 80 épületének ünnepélyes alapkövetelére és a második országos szociális kongresszus megtartására. Ez alkalomból Pécsre érkezett Kádár Levente belügyi államtitkár, az Országos Szociális Felügyelőség élén. Kádár Levente belügyi államtitkár elhelyezte az épület alapkövében a bádógotkba tett alapító okmányt és hangoztatta, hogy a munkás lakótelep alapkövetelése jelképe a magyar élni akarásnak és tudásnak.

Pécs, május 10. (MTI.) A pécsi szociális gondolat tízéves jubileuma alkalmából az országos szociális felügyelőség vasárnap délelőtti országos kongresszust rendezett Pécsen. A kongresszus ülését dr. Kádár Levente belügyi államtitkár, az országos szociális felügyelőség ügyvezető elnöke nyitotta meg. Bevezető szavában visszapillantást vetett a kezdet nehézségeire, majd megállapította, hogy az azóta eltelt idő megmutatta, hogy az eszme megvalósítása lehetséges és megmutatta a módot is a cél eléréséhez. Az elmúlt századokban a feléledés csak lelki volt, most azonban a gazdasági feléledés útja van előírva. Minden nemzet élni akar. A nemzetnek olyan munkásokra van szüksége, akik erős jelentenek az ország számára. A kongresszus ülése után a Széchenyi-téren több mint ezer főből álló köztalálkozó ünnepélyes és megmutatta a magyar népdalhangversenyt rendezett, amelynek óriási sikere volt.

VÉDJÜK MEG CUKORRÉPAVETÉ-SÜNKET A FÖLDIBOLHA PUSZTÍTÁSA ELLEN. A huzamosan tartó szárazság következtében a cukorrépaültetvényeket földibolha veszélyezteti. A termelők cukorrépaültetvényük megvédésére május 30-ig bármely kereskedőnél barnaszénkátrányt szerezhetnek be éspedig kat. holdankint 1,5 kg-ig a községi előjáróság, különösen indokolt esetben pedig 3 kg-ig a vármegyei gazdasági felügyelőség egyszerű tanúsítványa ellenében. A termelő az így beszerzett kátránymennyiséget, illetve azt, hogy kitől vásárolta, postal levelezenlapon a M. Kir. Ipari Anyaghivatal Széngazdálkodási Osztályához (Budapest, II., Fő-u. 68.) köteles bejelenteni.

AZ ELŐZŐ ÉS MOSTANI HÁBORÚ HADIROKANTJAI, hadiözvegyei és hadigondozottjai elsőbbségi jogot és nagyobb kedvezményt élveznek a földművelésügyi kormány silőépítési akciójánál. Az eddigi segélyezési mértéken felül trükméterenként további 2 pengő támogatásban részesülnek. A segélyezés legfelsőbb határa 700—1000 pengő. A hadirokantság, hadiözvegy és hadigondozott minőséget a községi előjáróság, városokban a polgármester igazolja.

Erdélyi Mozgó

Lehár Ferenc világhírű operet je nyomán!!

PACSIRTA.

Főszerepben: Eggerth Márta, Halnay Tibor és Lucia Englisch. — Előadások kezdete 3, 5 és 7-kor.

Jön május 13-tól:

Négy lovas hintó

HIREK

ULLEIN-REVICZKY ANTAL EBEDET ADOTT A SPANYOL UJSÁGIROK TISZTELETÉRE. Budapesti jelentik: A Budapesti időző spanyol újságírókat Ulléin-Reviczky Antal dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök feleségével együtt lakásán ebédelt vendégül. Az ebédre a magyar társadalom több kiválósága is hivatalos volt. Pénteken délelőtt a vendégek megnézték a királyi palotát, utána Kállay Miklós miniszterelnököt keresték fel. Pénteken délután a spanyol ügyvivő és felesége a Duna-palotában rendezett ebédet, amelyen a spanyol újságírókon kívül jelen voltak a magyar közélet egyes személyiségei is.

EMLEKMŰ A HŐSI HALOTTAKNAK NÁDASSZENTMIHALYON. Május 16-án, a közeli Nádasszentmihály községben hősi emlékművet avatnak fel. A hősi emlékmű leleplező ünnepsége délelőtt 10 órakor kezdődik tábortábori misével, amelyen ünnepi beszédet Baráth Béla dr. kanonok plébános mond, a Mariánium énekkara pedig Kósis M. Cecilia nővér vezényletével működik közre. A meghívottakat Csorúny Jenő dr., a nádasszentmihályi járás főszolgabírája üdvözli. Szász Ferenc dr. Kolozsvármegye alispánja leleplezi és átadja a háborús emlékművet rendeltetésének, majd a hadtestparancsnokság kiküldöttje, Kozma Ferenc vezérkari százados mondja el ünnepi beszédét. Ugyancsak a hadtestparancsnokság kiküldöttje adja át az új világháború hősi halottjának, Laár Lászlónak kitüntetését az özvegyének. A műsor további része szavalatokból és a Mariánium énekkara számaiból áll. A hősi emlékmű előtt díszmenetben elvonulnak a kolozsvári katonái, középplak, mérai és vistai leventecapatok díszseregével. A kolozsvári leventék egybeként fuvószenekarral vonulnak fel a nádasszentmihályi hősi emlékmű leleplező ünnepségére s az egész vasárnapot a faluban töltik. Az ünnepség után zene- és magyar játékszámokkal szórakoztatják a község és a környék közönségét.

Letartóztatták Pálffy József tűzifanagykereskedőt

DÉS, május 10. (Az Ellenzék tudósítójától.) A dési törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Pálffy József kolozsvári tűzifanagykereskedő ellen, akit azzal vádoltak meg, hogy különböző cégektől és magánosoktól nagy összegeket vett fel, de a megrendelt tűzifát nem szállította le. Pálffy József jelentkezett a vizsgálóbírónál és védekezésében azt adta elő, hogy a feljelentéssel magánjogi jogviszonyban van, kötelezettségeinek eleget akar tenni, de csak akkor tudja teljesíteni azokat, amikor a szőlőudokbókamegyei Négerfalva községben megkezdett erdőkitermelést befejezte.

A vizsgálóbíró Pálffy József kihallgatása után elrendelte a tűzifanagykereskedő letartóztatását.

Azóta még több feljelentés érkezett Désről és Kolozsvárról Pálffy József ellen, amelyek kisebb-nagyobb összegek felvételével vádolják a tűzifanagykereskedőt. Pálffy József ezekkel a feljelentésekkel kapcsolatban is hangoztatta, hogy kötelezettségeinek eleget akar tenni, a tényleg a szállítási nehézségek miatt nem tudta a rendeléseket teljesíteni és az általa kitermelésre lekötött erdő bőséges fedezetet nyújt a feljelentők követelésének megtérítésére. A vádtanács letartóztatási végzése ellen fellebbezést élt a kolozsvári ítélőtábla vádtanácsához.

Levente élet

A DERMATA LEVENTE CSAPATOK ÁLDOZATKÉSZSÉGE. A Dermata Művek leventekötelesei nemcsak mint leventék, hanem mint áldozatkész magyarok is meg akarják tenni kötelezettségeiket. A csapatok parancsnokai megtudták, hogy Szabó Mihály szegény cipész családjában gyermek született. Erre adakozásra hívták fel a leventeköteleseket és az nagyon szép eredménnyel végződött. A leventelányok 150 pengőtt adtak össze s azon kereszttelől kelengyét vettek, míg a fiuleventék 312 pengőtt gyűjtöttek és gyermekocskit vásároltak. A boldog cipész reményteljes gyermekét a Dermata Művek fiú és leventeleánycsapata még a keresztelőre, a templomba is elkísérte.

DÉSI NYILASVEZÉR A BÍRÓSÁG ELŐTT. Désről jelenti tudósítónk: A dési törvényszék május 13-án tüzte ki Csóka László, volt dési nyilasvezér bűnperének tárgyalását. Mint ismeretes, a nyilasvezér és két ügynöke a hiszékeny emberektől sajtómegrendeléseket vett fel, anélkül, hogy a megrendelést teljesíteni tudta volna.

HALÁLRAÍTÉLTÉK A CSIRKETOLVAJT. A pestvidéki törvényszék rögtönítélőtáncsa szombat délelőtt vonta felelősségre Csomai Lajos 31 éves budapesti kocist, aki a légtálmali elsőtétítés alatt Budapest környékén a baromfiókat fosztogatta. Legutóbb Nagytétényben és Albertfalván követett el lopást. A rögtönítélőtáncsa Csomait, aki lopásért már háromszor volt büntetve, halálra ítélte.

Cimfestő és butorfényező

Csiky Jenő,

Honvéd-utca 42. Telefon 35-22.

RENDELET A NYILT ÁRUSÍTÁSI ÜZLETEK ZÁRÓAJÁRÓL. Az ország területén, a főváros kivételével május 1-től október 31-ig nyílt árusítási üzleteket, tekintet nélkül arra, hogy tulajdonos, vagy kizáróan élelmiszer, vagy egyéb árut árusítanak, vasárnap reggel 6 órától 8 óráig szabad nyitva tartani. Az ország területén több városban és községben vasárnap van betiltatás, ezért a nyílt árusítási üzletek időpontjai is változnak. Ezekben a városokban és községekben a vásár miatt május 1-től október 31-ig reggel 6 órától reggel 9 óráig szabad árusítani az üzletekben.

INCZÉDY-JOKSMAN ÖDÖN FŐISPÁN NAGYVÁRADON. Nagyváradról jelentik: Inczedy-Joksmán Ödön, Kolozsvár és Kolozsvármegye főispánja szombaton Nagyváradra érkezett és látogatást tett dr. Cziffra Kálmán vármegyei főispánnál, Padányi Lajos alispánnál, Hlatky Endre dr. városi főispánnál és dr. Soós István polgármesternél. Megtekintette a városbőve légtálmali berendezéseit, majd résztvett a légtálmali értekezletben.

ÚJ KERESZTÉNY DROGÉRIA KOLOZSVÁRT. Farkas Béla, a szakkörökben előnyösen ismert drogista a Rózsa M. „Royal” drogéria Kolozsvárt, Mátyás király-ter 27. szám alatti volt üzlethelyiségében „Farkas Béla drogéria és illatszertár” cég alatt megnyitotta drogériáját. Az új drogéria duosan fel van szerelve az e szakmába vágó mindennemű árucikkkel, így különösen is minden minőségben kaplatók, drogárak, piperek, mosó- és borotválkozási, háztartási és díszműárak, illatszerek, kószerek és gumiarak, orvosi műszerek. Az új drogériatulajdonos általánosan elismert szakképzettsége és kitűnő üzleti összeköttetései biztosítékot nyújtanak arra, hogy vevőkörzetségének a legjobb árut a legelőnyösebb feltételek mellett fogja rendelkezésére bocsátani.

MAGYAR ÉNEKEST DÉSEN. Az országosan megszervezett éneklő ifjúság minitájára május 23-án hasonló énekest rendeznek Désen is az iskolai növendékek. Az esten mintegy 1000–1500 iskolai növendék vesz részt. A műsoros est tiszta jövedelmét szörvány célokra fordítják.

ZRINYI ÉS FRANGEPÁN EMLÉKE. Zágrábról jelentik: A horvát Sárkányosok Vitézi Rendje elhatározta, hogy a Bécsújhelyen kivégzett Zrinyinek és Frangepánnak földi maradványait, amelyek a zágrábi érseki templomban nyugszanak, adandó alkalommal a Zrinyiek ősi várába, Ozalj várába szállítja. Ebből a célból itt sírmléket állítanak. A két hősi halott földi maradványai 1919. április 30. óta nyugszanak Zágrábrban, ahová Bécsújhelyről vittek.

Mindenükből kifosztották a partizánok a horvátországi Verőce magyar lakosságát

ZÁGRÁB, május 10. (MTI.) Eszékről érkező hír szerint a horvátországi Baranya-megyei főispán meglátogatta vármegyéjének azt a drávaparthoz közel eső részét, amelyet leginkább megviselt a téli és a tavaszi partizánháború. A horvát Verőce-megye északi részén a legtöbbet szenvedett a lakosság, különösen Vocsin városka. A főispán az épületek helyreállítására 50.000 kunát utalt ki. A környékbeli községeket étekeztetve hívta össze.

FÖLDGÁZRA BUKKANTAK VÁRAD HATÁRÁBAN. Nagyváradról jelentik, hogy a gázkutatókirendeltség Nagyváradtól egy 20 kilométernyire lévő községben földgázra bukkant. A földgáz 1345 méter mélységben találták meg. A furcsos nyomán 120 légköri nyomással tört elő a földgáz.

HOGYAN KELL BESZEREZNI A CSEPLÉSI FA- ÉS SZÉN SZÜKSÉGELETET. Budapesti jelentik: Az iparügyi minisztérium közli: Cseplesi és gözeke-szántási fa- és szén-szükségletet ez év május 15-ig mindenki ugyanannál a bányánál, vagy kereskedőnél tartozik megrendelni, ahol azt az előző évben is beszerezte. A megrendelendő mennyiség nem haladhatja meg a rendelő által az előző évben felhasználni mennyiséget. A cseplesi szénrendeléseket a bányavállalatok, vagy kereskedők csak az esetben fogadják el, ha azok helyességét és a mennyiségek megkülönböztető pontosságát az illetékes főszolgabíró, illetve a közellátási felügyelőségek igazolják. Nyomatékosan felhívja a m. kir. ipari anyaghivatal a rendelők figyelmét arra, hogy csak a tényleges szén-szükségletet rendeljék meg és az átvett cseplesi vagy gözeke-szántási szénket kizárólag cseplesre, vagy szántásra használják, mert az esetben az esetleges viszályok szigorú büntetést vonnak maguk után. Erre való tekintettel minden cseplesi szénmegrendelésre rá kell vezetni, hogy az átveendő szénmennyiségek csakis cseplesi, vagy szántási célokra kerülnek felhasználásra. A cseplesi szénrendeléssel kapcsolatban készségesen szolgál felvilágosítással a m. kir. ipari anyaghivatal szén-gazdálkodási osztálya (Budapest, II. Fő-utca 68.).

A NMK KOLOZSVÁRI SZERVEZETE A NÉPSZAVA BOMLASZTÓ TÖREKVESEI ELLEN. A Nemzeti Munka Központ kolozsvári szervezetének üzemi vezetői ülést rendeztek, amelyen Venczel Antal országgyűlési képviselő részletesen ismertette a munkásság általános helyzetének javítása érdekében Budapestben folytatott tanácskozásait. A képviselő beszámolója után az üzemi vezetők értekezlete felhabozással tárgyalta a baloldali Népszava ténykedéseit, amellyel a munkásság egyességét igyekszik megzavarni. Az értekezlet a legélesebben állást foglalt minden bomlasztó szándék ellen és kimondotta, hogy minden eszközzel megvédelmezi a nemzeti alapon álló munkásság arcvonalát.

BELEHALT SÜLYOS SÉRÜLÉSEI-BE A VASUTI TRAGÉDIA ÁLDOZATA

NAGYVÁRAD, május 10. Rejtélyes szerencsétlenség történt szombaton éjszaka a kolozsvár–budapesti személyvonaton. Reggel félnégy órakor, a vonat továbbindulása előtt Szolárik István szászteleki lakost sulyos fejszéllel találta meg az egyik kocsiában. Azonnal kórházba szállították, ahol nem sokkal később belehalt sérülésébe. A titokzatos szerencsétlenség ügyében megindult a nyomozás.

ELITÉLT KERITÓNÓ. Désről jelenti tudósítónk: A dési törvényszék az annakidején megtartott tárgyalásán folytatódóan és üzletszerűen elkövetett kerítés bűntette címén egyévi börtönbüntetésre ítélte öv. Kocsis Jánosné Tanya-utca 14. szám alatti lakost. A kolozsvári tábla a kerítendő bűntetést 1 év és 6 hónapra emelte fel, amit most a Kuria is jóváhagyott.

BOSZNIABAN BETILTOTTÁK A SZERENCSEJÁTEKOKAT. Zágrábról jelentik: Banjalukai jelentések szerint a boszniai megyei főispánok rendeletet bocsátottak ki, amelyben a kártyázást és egyéb szerencsejátékokat teljesen megtiltják. Minden nyilvános helyiségben a játékkártyákat elkobozzák. A rendelet ellen vétő játékosokat börtön- és pénzbüntetéssel sújtják. A nyilvános helyiség tulajdonosaitól pedig ezenfelül még iparengedélyüket is elveszik.

A kárvalott községek vezetői beszámoltak a helyzetéről, a károkról, az elhajtott marhákról és az elrabolt felszerelésekről. Most már megnyugvás uralkodik ezen a vidéken — szól a hivatalos jelentés —, csak nagy gondot okoz az egészségügyi hatóságoknak a partizánokkal behurcolt kiütéses tifusz leküzdése. Vocsin községben eddig 1300 embert oltottak be. Ennek következtében a halandóság egyre csökken.

Petőfi Sándor költészetét méltatta egy bolgár lap

SZÓFIA, május 10. (MTI.) A Polest című lap legutóbbi száma hosszú cikket közöl Petőfi születésének 120-ik évfordulóján. A hősi erőfeszítés napjaiban — írja —, amikor egy nép minden erejét megfeszítette, hogy lerázza a rabság bilincseit, egy nemzet nagy tehetséggel megáldott fiaira van szükség, hogy megörökítsék az utókornak ezt az óriási küzdelmet, amely nélkül szintelenül veszne el a történelem száraz lapjai között. Amikor a magyar nemzet Kossuth beszédei és cikkei nyomán fellelkesült és lábra állt, hogy kiharcolja szabadságát, a küzdelem között ott látjuk Petőfi Sándort. A költő nem is sejtette, milyen hamar teljesül kívánsága, hogy a harcműzón haljon meg hazája szabadságáért. Senki sem tudja, hol van a nagy költő sírja. Valószínű, közös sírban pihen bajtársaival, akik vele együtt estek el a nagy és kegyetlen küzdelemben. Petőfi neve örökké él nemzete szívében.

Ácsokat, kőműveseket

munkakönyvvél
le veszünk. Irásbéli jelentkezésre
vasúti egyet küldünk és feltételeket közöljük. Méhes vasútépítés
Zsibó.

A MODERN HÁBORU TECHNIKÁJA A SOPRONI NYÁRI EGYETEMEN. Az idén június 29-én ünnepélyes keretek között nyílik meg az ország legszebb szubalpin vidékén, Sopronban a Nyári Egyetem, amely korszerű előadásokat vett fel tanrendjére amennyiben a kitűnő szakelődők a változatos és gazdag programban a rádiótechnika fejlődéséről, az automata-telefonról, a háboruban használt hadigépekről, Duna-tengerjáró hajókról, a tengeralattjárókról, a modern légelhárításról, a textiliparban használt gépekről és általában az ipari hadigazdálkodás alapvető fontosságú kérdéseiről adnak elő. A Soproni Nyári Egyetem, amelyre bárki kora és előképzettsége való tekintet nélkül beiratkozhat, az idén főleg gépész- és vegyészmérnöki tudományok népszerű ismertetésére törekszik, de kiterjed figyelme pl. a modern filmgártás technikájára is, amelyet egyik legismertebb filmszakemberünk ad elő. A Nyári Egyetem vezetőisége féláru vasúti jegyet biztosított az ország különböző részeiből, a tanfolyamra jelentkezett hallgatóknak, de más kedvezményekkel is kellemezzé teszi a jelentkezők nyaralási alatti tanulását. Érdeklődésekre szívesen ad választ dr. Márfy Ede egy. ny. r. tanár (Műegyetem, I. em. 65.), aki a Soproni Nyári Egyetem előadásait készíti elő.

MEGÖLT A SZÉNGÁZ EGY KÉTÉVES KISLEÁNYT. Záháról jelenti tudósítónk: Magyarics György, a Tasnádbajom községhez tartozó Korbulya-telepi szénégető, mint rendszeren, szénél fűtött be kálybájában. A rendszeren nagyobb mennyiségű szénét rakott a tüzhelyre, közben kiment a ház körül foglalatokhoz és mire visszatért, a szobát füsttel telten és két éves Erzsébet nevű leányát holtn találta. Az apa ellen gondatlanság miatt megindult az eljárás.

Az Ellenzék mindennan értehető harcol. Olvasd és terjeszd ismerőseid közt.

Nyiredy és Orbán

ruha-íruháza,

Wesselényi Miklós-u. 13. sz.

A Székelyföld kihasználatlan kincsei

Bányai János erdélyi geológus érdekes előlása a Balneológiai Egyesület budapesti kongresszusán

BUDAPEST, május 10. Az Országos Balneológiai Egyesület pénteken délután tartotta meg díszes keretek között, hatalmas érdeklődés mellett 48. kongresszusát a Budapesti Királyi Orvosegyesület Semeleweiss-termében, négy értékes tudományos előadással.

Az előadások közül kiemelkedett tartalmánál és tárgyánál fogva dr. Bányai Jánosnak, az európai hírvé Székelyföldi tudós geológus-mérnöknek rendkívül érdekes előadása, amelyet „Uj, természetes gyógyító anyagok a Székelyföldön” címmel tartott meg. Az értékes előadást színes vetítékekkel és kifüggesztett térképekkel tette szemléltetettebbé.

A Székelyföld kihasználatlan kincsei

Bányai János dr. előlájában sorra ismertetette a székelyföldi gyógyvizeket, gyógyító erejű forrásokat, iszapelőfordulásokat és a különböző borvizeket, amelyek mind-mind alkalmasak különböző betegségek elleni alkalmazásra, a legnagyobb eredmény mellett. Ismertetette azokat az ásványvizeket is, amelyek ezen a csodálatos földdarabon szinte lépten-nyomon fellelhetők a felszínre és amelyek egyes vidékeken még a kutakból is mérhetők. Ezután áttért a különböző, gyógyító erejű gázok előfordulásainak ismertetésére. Részletesen felsorolta a háromszéki medencében és ennek északi peremén feltört gázömléseket, amelyek közül legismertebb a torjai Búdósbárány nagy-tömegű gázömlése. Itt

évente másfélmillió kilogram széndioxid és 64.000 kilogram kénhidrogén ömlik ki a barlangból és tünik el felhasználatlanul a levegőben! Ez a gázmennyiség hatalmas ipari üzemek létesítését tenné lehetővé

és amellyel a gyógyító erejű gázokkal az egészségügyet is hathatósan lehetne szolgálni.

Megállapította a tudós előadó, hogy éppen a torjai Búdósbárány közvetlen környéke: a Szent Anna-tó, Tusnádfürdő, Sepsibüksád és a Mohostó környéke egész Székelyföldön a leggazdagabb gyógyító erejű forrásokban és gyógyhatású gázömlésekben. Számtalan betegség eredményes gyógyítását előidéző gázok ömlenek itt lépten-nyomon és a gyógyító erejű ásványvizeknek mintegy harmincféle fajtája fakad fel az áldott gazdagságu talajból.

Ezek az ásványvizek és gázok ma még nincsenek kellő mértékben kihasználva és nagyrésztük teljesen kárba veszik.

Pedig a Szent Anna-tó közelében lévő két régi fürdő, a Vallató és a Hamvas, gyógyító erejű iszapja egyenesen kínálja, hogy nagyszabású fürdőtelepet létesítsenek ezen a helyen — amely forrásoknak bősége régiója — gyógyfürdőknek sorozata nőjön ki a földből. Ezt a célt ma már könnyebben is el lehet érni, mert most épül a Sepsibüksádról a Szent Anna-tóhoz vezető modern autótűt és

ezen könnyűszerrel lehet majd megközelíteni a fürdőhelyeket.

Gyógyítóerejű lápterületek

Az ásványvizeknek és gázforrásoknak ismertetése után azoknak a gyógytényezőknek bemutatása következett, amelyek eredetüket részben az ásványvizek munkájának köszönhetik. Az előadásnak ezt a részét szemléltetessé tették a vetített színes képek és a kifüggesztett térképek.

A lápok sok változata közt azok váltak gyógyászati szempontból fontosabbakká, amelyek az ásványvizes borvizek kifolyásánál keletkeztek és azoknak amugyis gyógyító hatású anyagát a vizek lerakódásai rendkívül felfokozták. Ezekben nagyon gazdag a Hargita és a Kárpátok sok rejtett zuga,

ahol a gyógyforrások a kifolyásoknál elterülő lápokkal együtt a maguk évezredes állapotukban vannak. A leggazdagabb ezen a téren a Szent Anna-tó környéke.

Ezután arról beszélt a tudós előadó, hogy az ásványvizeknek különleges fajtája a konyhasós vizekben és a kénes forrásokban keletkező lápképződmények. A gyógyiszapoknak előfordulásait is megtaláljuk a sós-földgázás vidékeinken és egy másik fajtájukat a vasdus borvizek tiszta okker lerakódásaiban. Ez utóbbiak ügyes berendezéssel állandóan nyújtanak

Szigoru ítéletet hozott a dési királyi törvényszék a kackói volt postamesternő és bűntársai ügyében

DÉS, május 10. A dési kir. ügyészség letartóztatta Kostya Vilma kackói postamesternőt és Bájász Lászlóné volt román postamesternőt, akik együttesen a hárctérre szánt postacsomagokat sorozatosan felbontották és lopkodták. A felháborító ügyben a dési kir. törvényszék most tartotta meg az izgalmas jeleneteket bővelkedő főtárgyalást. A vádirat Kostyák Vilma volt postamesternőt a következő vádakkal terhelte: hivatali sikkasztás, 10 rendbeli csalás, 5 rendbeli közokirathamisítás. Bájász Lászlóné volt postamesternőt, nagyjában hasonló vádakkal illette a kir. ügyészség vádirata. A tényállás szerint a két vádlott 1942 októberétől kezdődően 1943 januárjáig, amíg letartóztatták őket, sorozatosan lopkodták a postacsomagokat. Kostyák Vilma, mint közalkalmazott a hadszíntérre küldött csomagokat sorozatosan felbontotta és azokból sok minden egyéb mellett bort, cukrot, pálinkát, gyapjú ruhaneműt szedett ki bűntársával és ezenkívül, bár a csomagszállítási díj csupán 30 fillér volt, 30 60 fillért, sőt ennél is többet vett el az egyszerű, szegénysorsú parasztszónoktól. A felsőbb rendelkezések szerint a hadszíntérre csak 2 kg-os csomagokat lehetett felvenni, azonban Kostyák Vilma 7-8 kg-os csomagokat is felvett és a

kitermelésre anyagot s ideális, tiszta és finom szemcséjű minőségben termelhetők ki, minden utómegmunkálás nélkül.

Ismerjük meg értékeinket

A külföldön már forgalomba hozott másféle anyagok csoportjába tartoznak a Hargitában előforduló kaolin-porcelánföld és diatomaföldelőfordulások, amelyeknek tehát nemcsak ipari alkalmazásuk fontos, hanem gyógyászati szempontból is nagyszerűen értékesíthető anyagot szolgáltatnak.

Epp így nagy tömegben fordulnak elő a nálunk eddig semmiféle szempontból hasznosításra nem került vulkáni homokjaink.

Végül megállapította, hogy a külföldön mindenféle cifra névmárka jelzése alatt forgalomba hozott anyagok megtalálhatók a Székelyföldön is és így azoknak forgalomba való hozatala nemcsak közegészségügyi szempontból volna nagyfontosságú, hiszen többek között éppen az igen elterjedt reuma gyógyítására legalkalmasabbak ezek az anyagok, hanem közgazdasági jelentősége is van az ügynek. Hiszen eddig értékesítésre nem került olyan anyagok nagy tömegéről van szó, amellyel szinte egész Európát a Székelyföld láthatná el devizapiacunk feljavítására.

Befejezésül megemlítette a Kárpátokban található bitumenes halas palákat és barnaszenekeket is, amelyek szintén nagy értékű kincsei a gazdag Székelyföldnek.

Az értékes előadásnak osztatlan és őszinte sikere volt.

Péchy-Horváth Rezső.

súlykülömbözetet bűntársával egyszerűen ellopta. Bájász Lászlót orgazdasággal vádolta a kir. ügyészség, mert tudta, hogy felesége lopott holmikat tart lakásában és ezt nem jelentette. Kostyák Vilma cinkosnak viselkedett a főtárgyaláson és megmásvita eddigi vallomásait, kijelentette, hogy ő nem bűnös, mindenért vádlottásra felelős. Bájász Lászlóné viszont Kostyák Vilma irigyekezett hárítani a bűncselekményeket. A kir. törvényszék több mint 50 tanút hallgatott ki az ügyben, akik igen terhelően vallottak. Dr. Nónay György kir. ügyész több mint egyórás vádbeszéd keretében a vármegye közhangulatának megfelelően reámutatott arra, hogy

ebben az elvetemült bűnügyben nincs helye mentőkörülménynek és irgalomnak és a legsúlyosabb ítéletet kell hozni.

A vádlottak megrögzötten, mohón és vakmerően, üzletszerűen követték el bűneiket, akkor, amikor a honvédek számára küldött szegényes csomagokat embertelen elvetemültséggel lopkodták. Bemocsolták az európaihírvé magyar kir. posta jó hírét, megrendítették a közalkalmazotti karba vetett hitet, a fronton küzdő érdekeltek harcokésztségét és erkölcsi erejét ásták alá bűnükkel, amely ujabbban statáriális ítélet alá esik. Megyeszerte megvetés és utálat tölti el a lelkeket az ilyen ocsmári bűnökkel szemben. Az ítéletnek erkölcsileg magasfokúnak és súlyosnak kell lennie, hogy a nagyközönségben eloszlason minden képtelt. A vádbeszéd után a három védőügyvéd, dr. Welther Károly, Mosonyi Jenő és dr. Micsa tartották meg védőbeszédeiket, ami után a törvényszéki tanács visszavonult és több mint egyórás tanácskozás után dr. Kapdebő Szilárd elnöke alatt meghozta ítéletét, amely a következő:

Kostyák Vilma a kir. törvényszék bűnösnek mondotta ki a vádiratban felsorolt bűnökben, s ezért

8 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak felfüggesztésére ítélt.

Bájász Lászlóné másodrendű vádlottat, tekintetbe véve koros és beteges állapotát, amellyel a fegyház büntetését nem bírná ki,

6 évi börtönrre ítélte a kir. törvényszék, ezenkívül 200 pengő pénzbüntetésre és 5 évi hivatal és jogvesztésre.

Bájász Lászlót orgazdaság bűnében mondta ki bűnösnek a törvényszék és ezért 2 hónapi fegyházra, 200 pengő pénzbüntetésre és 1 évi jog és hivatalvesztésre ítélt.

Az ítélet megemlíti, hogy a bűn a lehető legelvetemültebb volt, mivel a falvak legszegényebb népét lopták meg. Kostyák Vilma 400 pengő havi jövedelme volt, amiből becsületesen és szépen meg tudott volna élni. Dr. Nónay György kir. ügyész a két elsőrendű vádlott ítéletét illetően súlyosbírtatásért fellebbezett. Az orgazdasággal elítelt Bájász László ítéletében megnyugodott. A védők mind a három ítéletet megfellebbezték.

Népművelési szomorujáték

Azzal kezdődött, hogy bár falragaszokon, lapokban nem hirdették, valahogyan mégis neszét vettük, hogy Kolozsvár szabad királyi, törvényhatósági joggal felruházott város Népművelési Bizottsága olasz kulturfilmeket mutat be a Mátyás Király Diákházban. Ugy veltük, mindenképpen szép és érdekes előadás lesz. Hiszen manapság utazni ugysem lehet, lássuk legalább egy nem műteremben készült filmről a szép Olaszországot, az európai művelődés termékeny melegegységét, a régi impérium magasztos romjait, s a megújodottnak hatalmas alkotásait. De ösztökélt az igazi barátság, a hála érzése és az őszinte nagyrabecsülés, amellyel minden magyar nemcsak tartozik, de valóban viseltetik is a nagy Italia iránt.

Igy a kitűnő alkalomban rejlő ígéret és varázs. Ott is voltunk pontosan felhétkor. Dehogyan mulasztanánk el egyetlen képet is. S ott volt az előkelő olasz vendégeken, s a középiskolák ifjúságán kívül még mintegy husz felnőtt ember. Ezek valószínűleg szintén úgy kerültek be, mint mi, véletlenül, mert amugy, mondom, nagy óvatosság nyilvánult meg abban a tekintetben, hogy a felnőtt társadalom nehogymeg tudjon valamit a dologból. A terembe azonban még háromnegyedkor sem engedték be, s amikor a buzgó segédek a jövőtől a szűrő titokzatos szerepét betöltő ajtókon egyesével mégis beszűremkedtünk, úgy hét tájban, hát megláthatuk, hogy a bizottságban az erő. Az az erő tudniillik, amire természetszerint egy ember nem képes. Ezért kell a bizottság.

A nagy dobogón pöttömnyi gyerekek, s egy-két ingujjas, kalapácsos ember folytatott hiábavaló küzdelmet a vetítővászonnal. A felemelő látványt még inkább emelte egy, a dobogó feletti feliratok mellett lévő nyílásból derékgig kihajló ember, aki egy, az oldalsó páholyban lévő valakivel folytatott élénk karmozdulatokkal kísért hangos vitát. Hét óra elmult, mire a vetítőtáblánat úgy, ahogy, felkénytelenkedtél. Na, fellélegzettünk, hogy most már megiscsak látunk valamit. Az ám, csak ekkor a vetítőkamarában indult meg olyan hangos eszmecsere, ami a jó szomszédok közt rendesen a járás-bíroságon végződik.

De minek részletezzük. A kamarában, úgy látszik, hiába küzdölödték, a tulajdonképpen hangos film, néma maradt. De látni sem lehetett, legfeljebb annyit, amennyi egy sötét pincében birokra kelt néger csoport viadalából egyáltalán kivethető. Hogy azonban szemünket túl ne erőltessük, nemsokára ez a „vetítés” is megállott és hosszú, műsoron kívüli szünet következett. Meg egyéb apróságok is művelték a népet, illetve öregbítették a bizottság dicsőségét. Így például: az előadó már megkezdte beszédét, amikor felszendült a Himnusz. Egyszer meg, amikor San Remoból, a virágok városából tényleg megpillantottuk — mi mindenhez hozzá nem szokik a szem — egy liget elmosódó árnyait, valaki handosan elkialtotta: hé, a nadrágom!

Ésatöbbi, ésatöbbi!

Nos, ha már az egész szombat estét tantaluszi kinok közt feszengve eltöltöttük, vonjuk le enuie és mérsékelt szavakkal a népművelési szomorujáték néhány tanulságát. Egy előadást általában először megszervezzük, aztán megrendezzük. Különös körülményekkel járunk el akkor, ha arra előkelő idegeneket, nagyrabecsült barátainkat is meghívjuk. Gondoskodunk arról, hogy azon jelen legyenek olyan hivatalviselők is, akiknek a pusztá jelenléte, vendéglátói minőségben mintegy kezesség arra, hogy a baráti hajlandósága külföldi — aki ráadásul hazájának hivatalos képviselője is — ott jól érezze magát. Aztán — ugyebár, mégiscsak Kolozsváron lévén —, ha más-ként nem megy, a Nemzeti Színház két diszletezőjével huzatjuk fel a vetítőtáblát, de nem a kitűzött időpontra, hanem félórával, hanem azelőtt. Igen, bármily merészen hangzik: jóval azelőtt! Van egy csomó mozink is, akad tehát gépész és készülék is. S a vetítést is kipróbáljuk: jóval azelőtt! S egy hasonló előadást, mondjuk, kétszer rendezünk meg, egyszer az ifjúságnak, egyszer a felnőtt társadalomnak. De mindent idejében, mindent idejében!

Ésatöbbi, ésatöbbi!

Az emberi szó erőtlén a szombat este történt botrányos dolok ecsetelésére. Hát még a leírt szó. Ezért még csak egy szerény indítványunk volna: nem kellene mondjuk például, siróosan — kiegészítene ezt a népművelési bizottságot!

(ón)

TÜLTÖTÖLLAK minden árban, minőségben, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban.

A honvédelmi miniszter a Kormányzó képviselőjében leleplezte a szegedi hármas huszárok hősi emlékművét

SZEGED, május 10. Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos honvédelmi miniszter Magyarország Kormányzója képviselőjében a volt szegedi hármas huszárezred és a harmadik népfelkelő huszárezrednek az első világháborúban elesett hős bajtársi emlékeztetőre felállított hősi emlékmű leleplezésére vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Lél-mórtoroson Szegedre érkezett. A honvédelmi miniszter és kísérete az ünnepélyes fogadtatás után gépkocsival a városba hajtott.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója képviselőjének jelenlétében a hősihalált halt bajtársai iránti megbecsülés és kegyelet jegyében országgra szóló fényes ünnepség keretében leleplezték le az első világháborúban oly vitézül helytállt szegedi hármas huszárok hősi emlékművét. Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos honvédelmi miniszter pontban 11 órakor érkezett meg az ünnepség színhelyére. Egy régi ezredtrombitás a Vigyázz-t, majd az ezredhívót fújta. E kürtjelek elhangzása után a szoborról lehullt a lepel. A pompás bronzszobor kivontkardu,

lőháton ülő daliás huszárt ábrázol magas márványtalapzaton. A márványlapokba belevésték a huszárezred és a népfelkelő lovasosztály 434 katonájának nevét, akik életüket hagyták a becsület mezején. Ugyancsak feljegyezték a márványtalapzatra a nagymultu hármas huszárok dicsőséges harcainak színhelyeit. Az ünnepi beszédek elhangzása után a zenekar hangszereinek felcsendült a Szózat, majd vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter elsőnek tette le Magyarország Kormányzójának hatalmas babérokoszorúját az emlékmű talapzatára. A honvédelmi miniszter a koszorú letétele után elbeszélgetett a hármas huszárok közöttben felsorakozott bajtársi küldöttségével. Mindegyikükhöz volt néhány kedves és közvetlen szava. A kivonult alakulatok ezután, élükön a dícsőmultu hármas huszárezred öreg katonáival, díszmenetben elvonultak a Kormányzó Ur képviselője, valamint a hősi emlékmű előtt, amely időtlen időig hirdetője lesz a magyar vitézségnek, az igazi lovas szellemnek és a huszárbecsületnek.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Véd-
dekre utánvétellel is azonnal megküld-
jük. Kérje az új tavaszi
könyvjegyzéket.

SPORT

2:0 arányu vezetés után Váczi, Bonyhádi góljaival, 2:1 arányban győzött a KAC Szegeden

Kalmár rugta a Szeged gólját

Győzelme ellenére továbbra is a bajnokság 14-ik helyén áll a KAC, mert a Haladás és az Elektromos pontot szereztek és 21-21 ponttal, de rosszabb gólaránnyal a KAC előtt állnak — Vratlanul négy gólt győze me aratott a Gamma ellen a Csepel, a Ferencváros ellen a SalBTC — A Szolnok győzelmével végződött a Szolnok—Vasas találkozó

A labdarugóbajnokság egyre jobban közeledik a végső kifejlődés felé, ahol talán már nem is a zöld gyepen elért győzelmek, hanem inkább a gólarány, a vetélytárs csapatok vereségei, győzelmei és a pontarány számítanak. A benntmaradás felé vezető uton újabb szerencsés lépést tett vasárnap a KAC: nehéz küzdelem után legyőzte a foggal és körömmel védekező Szeged csapatát, amelynek sorsát megpecsételte ez a mérkőzés. A KAC szurkolók örömeibe azonban öröm is vegyülhet: a győzelem ellenére sem sikerült az előtte állókat behoznia, mert úgy a Haladás, mint az Elektromos, pontot szereztek és 21—21 ponttal továbbra is a KAC előtt állnak.

Kolozsvár azonban bizik csapatában és abban, hogy a piros-fehérek végső erőfeszítéssel kiharcolják a biztos benntmaradást, hogy a vezetőség őszire olyan együttessel indulhasson a bajnokságokban, amellyel nem érheti meglepetés.

A vasárnapi forduló során nagy küzdelmek voltak, amelyekre legjobban jellemző az, hogy a szerencsésebb győztes csapatok alig egy-egy góllal gyűrték le ellenfeleiket. Így az Újvidék csak 3:2 arányban tudott győzni a Törekvés, a Szolnok 2:1 arányban a Vasas ellen, míg az Újpest—Elektromos mérkőzés és a Kíspeszt—Haladás találkozó döntetlenül végződött. A Ferencváros nagy meglepetésre vereséget szenvedett Salgótarjánban, a Csepel pedig megtörte a Gamma győzelemsorozatát és 4:0 arányban győzött.

Az NB II. Mátyás csoportjában vasárnap egy mérkőzés volt Kolozsváron: a KMAV—Bástya helyi rangadó, amelyet a lelkesebben játszó vasutas csapat nyert meg 1:0 arányban.

A vasárnapi forduló eredményei a következők:

Nagyobb gólarányu győzelmet is arathatott volna Szegeden a KAC

SZEGED, május 10. (Kiküldött munkatársunk jelentése.) Vasárnap délután közel 3000 főnyi közönség jelenlétében játszottak le a várva-várt nagy sorsdöntő találkozót: a KAC—Szeged mérkőzést, amely a kiesés kérdését volt hivatva eldönteni.

A mérkőzést a hatalmas lelkesedéssel és a 90 percen keresztül nagy iramban küzdő kolozsvári piros-fehérek 2:1 (2:0) arányban nyerték meg Váczi és Bonyhádi góljaival.

A KAC győzelmét nagymértékben elősegítette a vezetőségnek az az intézkedése, amellyel a csapatot a legnagyobb titokban már pénteken utba indította Békésbárá, ahová pénteken este 7 órakor érkeztek meg és ahol szombat délutánig tartózkodtak. Ekkor keltek utra Szeged felé, ahová ötven perces ut után érkeztek meg igen jó erőben.

Váczi és Bonyhádi góljaival vezet a KAC

A KAC már a mérkőzés előtt egy órával elindult szállásáról, a Tisza-szállóból az újszegedi pályára, ahova igen jó hangulatban érkeztek meg. A mérkőzés előtt semmi izgalom sem mutatkozott a piros-fehérek között, mivel teljes csapattal állhattak ki Radnai és Szántai megérkezésével. Annál nagyobb volt az izgalom a szegedi öltözőben, ahol arra számítottak, hogy a mérkőzés megnyerésével esetleg benntmaradhatnak az NB I-ben.

Pontban fél hat órakor a budapesti Kékesi sipjelére a következő összeállításban fut ki a két csapat:

KAC: Márki — Szaniszló II., Vass — Páll, Szántai, Csákány — Radnai, Kovács IV., Bonyhádi, Váczi, Tolnai.

Szeged: Ludas — Bognár, Dora — Baróthy, Szabó, Lakat — Báló, Harangozó, Kalmár, Vörös, Nagy.

A KAC támadásával kezdődik a játék és már az első percben Bonyhádi hatalmas lövését Ludas kiejti. Tolnai ráfutott a labdára, de Ludas vetődéssel mentett. Néhánypérben kolozsvári támadás után, az ötödik percben Kalmár tört előre, de Szántai hazaadással mentett. Vörös, majd Báló vezettek ezután néhány veszélyes támadást Márki kapuja felé, de a piros-fehérek fedezetsora mindent visszavert. A 10. percben Váczi átadását Bonyhádi tiszta helyzetben állva rálőtte, de Ludas nagyszerű érzékkel védte a labdát.

A KAC a 11. percben érte el vezetőgólját. Csákány előrevelt labdáját Kovács IV. Váczihoz továbbította, akinek éles, lapos lövése a vetődő Ludas hasa alatt a hálóban kötött ki (1:0).

A váratlan gól felrázta a szegedi együttest, amely különösen Kalmár révén veszélyeztetett. Szántai azonban helyén volt és a támadások így meghiúsultak. A kolozsvári csapat sokkal jobban és tetszettebben játszott ellenfelénél.

A 16. percben Kalmár átadásával Vörös kitört, de a nagyszerűen játszó Fáll mentett előle. A KAC fedezetsora hatalmas munkát fejtett ki ezekben a percekben és tömte labdákkal a csatársort. A 20. percben Lakat szabadrugása a sorfalról pattant vissza. A 23. percben a KAC-nak újabb nagy gólhelyzete volt: Váczi átadását Radnai csipte el és futtából hajszálnyra a kapu mellé lölte!

Percekig beszorította a kapuba ezután a KAC ellenfelét és Bonyhádi, majd Váczi lövését kellett Ludasnak bentnie. A 34. percben Tolnai beadását Bonyhádi a 16-osról hatalmas lövéssel küldötte kaurá, de az a felső lécről visszapatant.

A mérkőzés igen izgalmas volt és egy erőnlétben, mint labdakezelésben, jóval felülmúlta a KAC a Szegedet.

A 38. percben Páll előre küldött labdájával Bonyhádi megugrott és lapos lövése a kifutó Ludas lábai között a hálóba perdlött (2:0).

Szünet után csak javítani tud Szeged

Szünet után a Szeged támadott nagy erővel és a 8. percben Harangozó kiugrott, Márki azonban pompás elvetéssel szögletre védte a labdát. A 10. percben Páll átadását Tolnai kapu mellé fejtette.

A 14. percben érte el vigaszgólját a Szeged. Báló beadása után kavaroás támadt a KAC kapuja előtt és a szemfüles Kalmár egy lépésről hálóba nyomta a labdát (2:1).

Néhány percig tartó szegedi támadás után a 23. percben Tolnai—Váczi összjáték után a KAC balszélsője közelről melé lött. A 30. percben a Szegednek itt volna alkalm a sarokrugásból egyenliteni, de Nagy lövését Márki pompásan öklözte ki. A labdát Kalmár kapta, de azt közelről fölé lötte.

A támadások után visszaesett a Szeged és a KAC csaknem kapujához szorította az ellenfelét. A mérkőzés további részében Tolnai és Radnai lövését védte Ludas, de az eredmény nem változott.

Megérdemelten győzött a KAC

A KAC csapata már az első félidőben megnyerte mérkőzését. Az adott helyzetek alapján még nagyobb gólaránnyal is győzhetett volna, de a szegedi védelem is kitett magáért. Nagyon jó hatással volt a csapatra az, hogy pihenten állottak ki a mérkőzésre. A mezőnyből messze kimagaslott jó játékaival Páll, valamint a Vass—Szaniszló hátrvédő pár jó összjátéka. Rajtuk kívül minden egyes játékos át-

érezte a mérkőzés nagy fontosságát és nagy lelkesedéssel küzdött a mérkőzés két pontjáért.

A szegedi csapatból a Bognár—Dora hátrvédő pár volt a legjobb, a fedezetsorban Lakat.

A mérkőzés után Opat Zoltán edző a következőket mondotta:

— A fiuk már az első félidőben bebiztosították győzelmüket és a második félidőben nyugodtan küzdve tartották is előnyüket. Most már bizom abban, hogy hátralevő mérkőzéseinkből sikerül annyi pontot szereznünk, hogy benntmaradásunkat kiharcoljuk.

Kemény küzdelem után megérdemelten győzött a Bástya ellen a K. MAV

KOLOZSVÁR, május 10. (Az Ellenzék munkatársától.) Vasárnap délután pompás, napfényes időben 1500 néző előtt játszottak le a nagybányai Mann Aurél vezetésével a KMAV—Bástya NB II. rangadó mérkőzést, amely hatalmas küzdelem után a vasutas csapat 1:0 (0:0) arányu győzelmével ért véget.

A mindvégig nagyiramu és változatos mérkőzést a KMAV megérdemelten nyerte meg, bár a mezőnyben helyenként a Bástya támadott többit, a hatalmas lelkesedéssel játszó vasutas csapatnak minden egyes lefutása veszélyt jelentett Dénes kapujára. A két csapat a következő összeállításban játszott:

KMAV: Nemes — Högye, Horváth — Csiky, Kiss, Oláh — Szénics, Demény, Sir II., Szimcsák, Mátyás.

Bástya: Dénes — Wild Kapusi — Kalló, Szócs, Balogh — Megyeri, Farkas, Enghy, Pálffy, Borh.

Az első félidőben mindkét csapatnak több gólhelyzete volt, de a jól működő védelmek mellett gól nélkül végződött a félidő.

Az NB I. vasárnapi fordulójának eredményei

NAC—DIMA VAG 3:3 (1:0).
Újvidék—Törekvés 3:2 (3:2).
Újpest—Elektromos 4:4 (2:1).
SalBTC—Ferencváros 2:1 (1:1).
Kíspeszt—Haladás 2:2 (2:1).
Szolnok—Vasas 2:1 (1:0).
Csepel—Gamma 4:0 (1:0).

A bajnokság állása a 26-ik forduló után a következő: 1. Csepel 39 pont, 2. NAC 37, 3. Gamma 32, 4. Ferencváros 31, 5. SalBTC 30, 6. Vasas 29, 7. Szolnok 28, 8. Újpest 28, 9. Újvidék 24, 10. Kíspeszt 23, 11. DIMA VAG 22, 12. Elektromos 21, 13. Haladás 21, 14. KAC 20, 15. Törekvés 16, 16. Szeged 15 pont.

Kerületi bajnoki eredmények

Bástya II.—KKASE 2:1 (1:1).
Vezető Józay. Meglepetés a Bástya második csapatának győzelme a bajnokságra törő KKASE együttese ellen. Az első gólt Rámai lötte szabadrugásból és azt Fekete egyenlítette. A második félidőben nagy küzdelem indult meg a győztes góllért, amelyet végül Gáspár lött be súlyos kapuhibából, biztosítván csapata számára a győzelmet.

A mérkőzésnek egyébként a szövetség előtt folytatása lesz, mert a KKASE megőrizte az eredményt egyik Bástya-játékos jogosulatlan szereplése miatt.

Postás—KMAV II. 1:0 (0:0).
Nagy küzdelem után a Postások együttese győzött a második félidőben Stier I. góljával. A mérkőzést Sándor vezette.

KAC II.—Korvin 2:2 (3:1).
A KAC élénk és változatos iramu mérkőzés után győzött Levele 3. Oroszi, Nagy László, Nagy István, Verbőczy és Rófi góljaival. A Korvin két gólját Jeney lötte. A mérkőzést zuhogó esőben játszották és azt dr. Solkoly vezette.

KEAC—DSE 12:1 (7:0).
Vezető Soós. Az egyetemi együttes váratlanul nagy gólaránnyal hengerelte le ellenfelét Kovács Pál (4), Jeszenszky (2), Kürthy (2), Szerény, Török, Szabó és Rusz góljaival. A vendégek vigaszgólját Füst lötte.

KKASE—KAC ifjúsági 4:3 (1:1).
A KMAV—KMTE ifjúsági bajnoki mérkőzés a munkáscsapat meg nem jelenése miatt elmaradt.

A második félidőben, szünet után a KMAV hatalmas lelkesedéssel indított rohamot. A 13. percben Szénicsnek kiűrt, hatalmas bombalövése a kapujáról pattant vissza. A 21. percben a KMAV jobbszárnya lendült újra támadásba.

Szimcsák beadását Mátyás a 16-os sarkáról hatalmas erővel a kapu bal felső sarkába lötte. Győzöri gól (1:0).

Még két perc sem telt el és a KMAV máris újabb rohamot indított, amelynek nyomán nagy kavaroás keletkezett a kapu előtt és

Kapusi csak kiöklözi tudta a hálóba tartó labdát. Tizenegyes! Csiky állott neki a labdának, de Dénes azt remekül helyezkedve, sarokra toltta.

A MAV fölénye után a Bástyának is volt alkalm a gólszerzésre, számos sarokrugást is ért el, de a jól védekező KMAV minden támadást rombol és így a vasutas csapat győzelmével fejeződött be a játék.

A KMAV lelkesedése megérdemelten hozta meg a győzeimet és a csoportban való benntmaradását. A kolozsvári csapat 16 pontjával megelőzte mindkét békéscsabai csapatot, valamint az MPMT együttest. Jók voltak: Horváth, Csiky, Kiss, Demény és Mátyás, illetve Wild Kapusi és Szócs.

Mann Aurél mindvégig kitűnően vezette a változatos és élvezetes mérkőzést.

Kolozsvárra látogat el a Főcserkész

KOLOZSVÁR. Május 17-én Kolozsvárra látogat el kisharnai Farkas Ferenc az országos főcserkész. A fogadtatásával kapcsolatos teendők megbeszélése és a látogatás műsorának összeállítására szombaton este megbeszélésre gyűltek össze a kolozsvári cserkész csapatok tisztjei. A megbeszélések eredményeképpen úgy döntöttek, hogy arra kéri a főcserkészt, hogy foglalkozzon közben látogatással a cserkészeket otthonaikban és munkahelyeiken, mert ilyen módon van lehetőség arra, hogy a kolozsvári cserkészélet munka közben nyilvánoskoddék meg a vezető előtt, kerülve minden felesleges ünnepséget és ünnepelést, annál is inkább, mivel az igazi cserkészélet mindig a jól végzett munka jellemzi.

USZÓ VILÁGKÖRD. Lipcséből jelentik, hogy Gizella Grass fiatal lipcei hölgy, uszó, a helyi uszodában rendezett versenyen a százméteres mellúszásban 1 p. 19.8 mp-re javította honfitársnőjének, Hanni Hölznernek 1.20.2 mp-es világrekordját.

LEVÉLPAPIROK, egyszerűtől a legválasztékosabb kivitelig, legolcsóbban az „ELLENZÉK” könyvesboltjában, Kolozsvár.

Vigyázat! Mázolva!

Konkolyt hintett egy sötét kéz a kolozsvári sport szízekat életének buzájába és a gyűlölködés sárga lángját vetette el azon egyesületek között, amelyek hosszú időn keresztül a legnagyobb egyetértésben éltek egymással. Az történt ugyanis, hogy egy ferdeleklű és inkább az orvostudomány körébe tartozó jellembeli tulajdonságokkal rendelkező, sötétben bujkáló egyén buzított táviratokat küldöztetett a KAC ellenfeleinek, amennyiben arra kéri őket, hogy ne hagyják magukat és győzzék le a kolozsvári piros-fehéreket, mert azok nem érdemlik meg a benntmaradást, sőt jó tanácsokkal is ellátta őket, hogy miképpen tudják a kolozsvári csapatot legyőzni.

A táviratok legnagyobb érdekessége az, hogy azokat minden esetben másik kolozsvári egyesület nevében küldötte el a KAC ismeretlen „jóakarója” és ezáltal igen súlyos erkölcsi károkat okozott nemcsak a KAC-nak, hanem elsősorban azoknak az egyesületeknek is, amelyeknek nevében üdvözlő táviratokat elküldötte.

Alighogy a táviratok tartalma nyilvánosság elé került, az érdekelt egyesületek vezetői siettek nyilatkozni és kijelentették, hogy nem azonosítják magukat az ismeretlen táviratíróval és elítélik eljárását.

Feladatunk teljes tudatában jelentjük ki, hogy a KAC egy pillanatig sem hitte azt, hogy a táviratok a kolozsvári MAV és a Bástya vezetőinek körőlől származnak. Az üdvözlő táviratok küldése olyan visszataszító

eljárás, amely egyetlen kolozsvári egyesület részéről sem volna jeltételezhető. És ezért nem is kell nyilatkozni, mert a táviratok nyomán keletkező vizuális kiszélesedéssel elsősorban is annak okoznak örömet az érdekelt egyesületek, aki miként agyának felelőtlen pillanataiban elhatározta azt, hogy őket ver a kolozsvári egyesületek közé és megbontja azt az összhangot, amely közöttük évtizedek óta uralkodott.

Nem szabad egyetlen ember sötét indulatának olyan erőnek lennie, hogy pillanatig is megszüldje felelős vezetőke józan mérlegelését és ítélőképességét. Össze kell fogniok az érdekelteknek arra, hogy felkutatassák azt a sötétben bujkáló kunnérgezőt, aki hadat üzent a kolozsvári egyesületek közötti egyetértésnek és ezzel a szemén és az ország sporttörténetében egyedülálló, sajnos, sajátságosan erélyi lelkiültre való elvárással kibontotta a békétlenség vörös zászlaját.

Ezért nem is kell meglepődni azon, hogy a jövőben is hasonló tartalmu táviratokat köpög le a jövődől ellenfelek városai felé a táviró tüje. Nemes és férfias felkészültséggel, minden megbotránkozás nélkül kell verni azokat és ráakasztani egy kis cédulát: Vigyázat! Mázolva!

És nem szabad egy táviratnak olyan erőnek lennie, hogy megbontson évtizedes egyetértést és csak sajnál niszabad azt, aki hitványosságában csak ilyen táviratok küldésével tud magának örömet szerezni. (m.).

Olasz hivatalos:

„A tunéziai arcvonal északi szakaszán még mindig elkecsere- dett harcok folynak“

Rómából jelenti az MTI: A tuniszi arcvonal északi szakaszán még mindig elkecsereedett harcok folynak. A tengelycsapatok rendületlenül vitézséggel és elszánt szívóssággal küzdenek meg az ellenféllel minden talpalatnyi területért. A déli szakaszon csapataink helyi jellegű támadásokat vertek vissza. A német vadászok

légiharcokban hét ellenséges repülőgépet lőttek le. Nagyobb ellenséges négymotoros kötelekek erős vadász kísérettel bombatámadást intéztek szombaton Porto Empedocle és Pantellaria ellen. Bombázták továbbá a szardíniai Camipano környékét is. A légvédelmi ütegek 19 ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Teljes olasz veszteséglista: 46.693 hősi halott

Rómából jelenti a DNB: Az olasz véderő lapja közlése szerint az olasz véderő halottakban és sebesültekben elszenvedett veszteségeit. A zászló alá hívottak közül a nyugati arcvonalon elesett 935 ember, megsebesült 3551. A balkáni hadszíntéren hősi halált halt 22.728, megsebesült 49.826. Az afrikai harcokban elesettek száma

15.326, a sebesülteké 23.588. A keleti harctéren elesett 6674 ember, megsebesült 36.303. A véderőnek 494 katonája az olasz házában áldozta fel életét a haza védelmében, 468 ember pedig megsebesült. A lap kifuttatása szerint az elesettek teljes száma 46.693, a sebesülteké 113.736.

Roosevelt bizalmasa az amerikai elnök háboru utáni terveiről

Genfből jelenti a DNB: Forrest Davis, aki ki-bejár a Fehérháza, közléseket tett Roosevelt háboru utáni terveiről: Davis legfelsőbb helyről állítólag értesült egy nyolc pontból álló béketervről.

Davis szerint Roosevelt háboru utáni tervében szerepelnek békében is a légitámadások a tengelyhatalmak ellen, ha azok moccanni menének, továbbá a katonai hatalom, sőt lehetőleg a kereskedelmi és hadihajóhad korlátozása is. Roosevelt ellenzi továbbá a népszövetség újra való felállítását, valamint Genfnek a népszövetség székhelyéül való kijelölését. A népszövetségnek csak három intézményét akarja fenntartani:

1. Népszavazást valamely vitás terület szuverenitásának megállapítására kétharmad többséggel.
2. Gyarmati vidékek számára mandátumos rendszert, amelyet kiegészítenek megbízottak útján való közigazgatással.

Antonescu:

„Újjá szervezem a román hadsereget és a frontra vezetem az oroszok ellen“

Rómából jelentik: A Tempo legutóbbi száma közli Lamberti Lorientionak Antonescu román marsallal, a román állam vezetőjével folytatott beszélgetését. A cikket tíz fénykép egészíti ki, amelyek a marsall felesége által vezetett női szervezet munkáját mutatják be. A cikk előtt vasatbetűs nyomatással a következő nyilatkozat áll:

„Katona vagyok és az is maradok és tudom, hogy a megmenekülésünk célzó erőfeszítés még ha sikertelen marad is, ha nem nekünk, akkor fiainknak és fiaink fiainak meg fogja adni a függetlenséghez és a hatalomhoz való jogot.

Az az állam viszont, amely csak a ma nemzedékére gondol, nem méltó fajához. Újjá fogom szervezni a hadsereget és a frontra vezetem az oroszok ellen.“

A cikk írója többek között részletesen felsorolja azokat a mezőgazda-

Keresünk megvételre

egy 24 colos és egy 36 colos üzempépes,

gyorsjáró gáttért,

továbbá egy 100–120 lóerős félszabil gőzgépet.

Ajánlatok „Részvényáraság“ jel-
igére **Budapesti V. Szent István körút**
9. keretnek.

3. Különleges politikai katonai és gazdasági kérdéseket érintő albizottságokat (így pl. egy Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok képviselőiből alakult bizottság gyakorolna rendőri felügyeletet az európai béke felett a politikai újrendezés befejezéséig).

Elmondotta még Davis, Roosevelt tudja jól, hogy a tengelyhatalmak legyőzése után Oroszország lesz a legerősebb katonai hatalom Európában. Ezt a lehetőséget azonban nem vesszük komolyan. Igen valószínű, hogy a háború végén csak az Egyesült Államoknak lesz olyan szárazföldi, légi és tengeri hatalma, amely nagyobb lesz, mint valamennyi hadviselő országé együttvéve. Eljegyezte továbbá Davis, hogy a kis nemzetek nyugodtan lemondhatnak majd fegyvereikről, mert az Egyesült Államok akár a többi országgal, akár egyedül, az eset természetéhez képest védőleg fognak majd beavatkozni.

sági és ipari termékeket, továbbá nyersanyagokat, amelyeket Románia szállított a tengelynek. Ezután a marsall szavait idézi: „Az oroszok ellen vezetem a hadsereget.

En nem a kudarcra, hanem a győzelemre, vagy legalább is a megmenekülésre teszem fel a kártyát.

Tudom nagyon jól, hogy az ellenség: Oroszország egyenlő Ázsiával. A román történelemből kitűnik, hogy Románia számos esetből ismeri már azt a borzalmas küzdelmet, amely Európa és Ázsia között a történelem folyamán lefolyt és amely küzdelmek közül a legtragikusabb és legvéresebb éppen a mai. Egész Romániát minden nyersanyag- és emberfartalékkal együtt a harcba vettem ebben a háborúban és meg vagyok győződve, hogy ez jó, igazságos és szükséges dolog.

A foglyokkal együtt félmillió embert veszítettünk ebben a háborúban,

de ha tekintetbe veszem, hogy a múlt háború folyamán a 8 és félmillió románianak 800.000 főnyi vesztesége volt, akkor a mai 16 és félmillió románitól kérhetek újabb áldozatokat.

A hadsereget az oroszok ellen vezetem, nagyon jól tudva, hogy más különleges körülmények és sajnálatos propaganda folytán égetővé és feszültté vált problémák is vannak szőnyegen.

Olyan problémák, amelyeknek csak a győzelem esetében lesz értelmük.

A NAGY SZÖVETKEZETI APOSTOL, IMREH ZSIGMOND HALÁLÁNAK EGY-
EVES ÉVFORDULÓJA. Május 3-án volt egy éve annak, hogy Imreh Zsigmond, az erdélyi szövetségi mozgalom nagynevű apostola Kibédén elhunyt. Nagy érdemei voltak abban, hogy a magyarság a szövetséget kebelében a román megszállás alatt gazdasági-önvédelmi harcát megtudta szervezni. Kibédet szövetségi mintafaluvá fejlesztette, amelynek szövetségi intézményei országos hírűvé emelkedtek. A felszabadulás után gróf Teleki Pál miniszterelnök ösztönzésére az ő elnöklése mellett tartott gyűlésen alakult meg Marosvásárhelyen az Erdélyi Hangya Központ, melynek haláláig alelnöke volt. Az évforduló alkalmával, május 3-án az igazgatóság küldöttsége Korparich Ede elnök és Jánky Endre vezérigazgató vezetésével megkoszorúzta a kibédi temetőben lévő sírt. A május 5-iki igazgatósági gyűlésen kegyeletes szavakkal méltatták hervadhatatlan érdemeit. Délután hat órakor a Hangya Tisztviselők Egyesületében Dósa Albert igazgató emlékezett meg az erdélyi szövetség nagy halottjáról és mint követendő példát állította az új tisztviselőnemzedék elé azt a férfit, aki gyenge testét egy acélos akaratnak vetette alá és nem ismert nehézségeket akkor, amikor a magyar gazdasági önségéről és felemelkedéséről volt szó.

HUSZONÓTVÉTES A PÉCSI EGYETEM ORVOSI KARA. Pécsről jelenti: A pécsi Erzsébet Tudományegyetem orvostudományi kara szombaton este ünnepelte fennállásának 25. jubileumát. (MTI.)

TÖLTÖTOLLAK minden árban, minőségben nagy választékban az „Ellenzék“ könyvesboltban.

A halálvonat mozdonyvezetőjét négy és fél évi fogházra ítélték

SZOMBATHELY, május 10. A múlt év június 30-án a celdömölki motorosvonat a vönöcki állomáson belefutott az ott vesztelő személyvonatba. Az összeütközés következtében hét ember meghalt, 70 pedig több-kevesebb súlyosan megsebesült. A motoros vezetőjét, aki úgy került el a haláltól, hogy az utolsó pillanat-

ban kiugrott a teljes sebességgel haladó kocsiból, most vonta felelősségre a szombathelyi törvényszék és négy és fél évi fogházra ítélte és egyúttal örökre eltiltotta a motorvezéstől. Hornyán Béla elítélt motoros vezető enyhítésért, az ügyész pedig súlyosbításért fellebbezett. (MTI.)

Disztáborozáson emlékeztek meg a magyar tüzharcosok a hősi halált halt bolgár bajtársaikról

Budapest, május 10. A Magyar Tüzharcos Szövetség disztáborozás keretében emlékezett meg az elmúlt világháborúban hősihalált halt bolgár tüzharcos bajtársaikról. A disztáborozáson megjelent József királyi herceg, tábornagy, a Tüzharcos Szövetség örökös elnöke is. Vitéz Takács-Tótvay József gróf nagy tisztelettel fogadott elnöki megnyitóját József királyi herceg a bolgár katona kiválóságáról és bátorságáról szót és idézte a bolgárokkal együtt töltött világháborús tapasztalatait. —

A bolgárokat jellemző hősi kitartás biztosítja arra — mondotta —, hogy a bulgár nemzet megtalálja helyét a boldogabb Európában. Végül Tóssel Dimiter budapesti bolgár követ mondott köszönetet a kegyeleti ünnepséget és köszönetében nagybecsülését és a bolgár nép rokonszenvét juttatta kifejezésre a magyar bajtársakkal és a magyar néppel szemben. Az ünnepségről hódoló táviratot küldte a Kormányzó Úr Ötisműködésének és III. Boris bolgár királynak.

Tévedésből

Lelőttek egy bolgár tábornok védel- mére kirendelt szófiai detektívet

Szófiából jelenti az MTI: Sajnálatos félreértésből halálos kimenetelű baleset történt Szófiában. Apranov légügyi főparancsnok lakása előtt egy polgári ruhás detektív sétált, aki a tábornok személynének védelmére volt kirendelve. A sötétség beállta után, mielőtt a tábornok hazatért volna, Apranov leányának feltűnt a ház előtt sétáló személy. Nyilván az utóbbi napok ideges hangulatának hatása alatt azt hitte, hogy valamilyen merénylet készül apja ellen és ezért letelefonált az alattuk lévő ezredesnek, hogy nézze meg, kiesoda a ház előtt sétáló ember. Az ezredes lement és igazolásra szólította fel a férfit, de az tagadó választ adott. Az ezredes ekkor maga komoly gyanút fogott, különösen azért, mert az illető állandóan re-

volverzsebében tartotta kezét. Ezért elővette szolgálati pisztolyát és rálőtt a detektívre, aki holtan maradt a helyszínen. A sajnálatos félreértés csak utólag derült ki.

ELLENZÉK politikai naplap

Felelős szerkesztő

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó

VITA SÁNDOR

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Ellenzékben.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ